

SINTEZA
obiectiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege privind performanța energetică a clădirilor
 (număr unic 140/MEEn/2023)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Justiției (nr.04/2075 din 13.03.2023)	<p>La proiectul hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege menționăm că, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite în pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii date.</p> <p>La proiectul legii: La art. 4 semnalăm că, actul normativ nu este dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. Spre exemplu, termenii „<i>clădire existentă</i>”, „<i>clădire nouă</i>”, „<i>proprietar al clădirii</i>” etc. nu se folosesc în alt sens decât cel uzual și respectiv nu necesită o definire în sensul actului normativ în cauză. Deci, în situația în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune, în nota informativă este necesar să se arate că se înțeleg condițiile care impun definirea termenului în actual normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori (a se vedea art. 54 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>).</p> <p>De asemenea, se va exclude acronimul „etc.”, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect).</p> <p>La art. 8 alin. (1) lit. C), h), i), j), alin. (4) expresiile „din prezenta lege”, „articolul 8...din prezentul articol” se vor exclude, deoarece potrivit art. 55 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i> în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ (obiecție valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p> <p>La art. 23: Pentru excluderea neclarităților în ceea ce privește aplicabilitatea normelor propuse, se recomandă, utilizarea în toate cazurile a noțiunii de „proprietar” în locul noțiunii de „vânzător”, precum și a termenului de „înstrăinare” în locul termenului de „vânzare”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Noțiunile de „clădire existentă”, „clădire nouă”, clădiri nerezidențiale”, „proprietar al clădirii” sunt la moment definite în Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. Prin urmare, se propune menținerea acestor definiții și în proiectul de lege. Întrucât proiectul de lege stabilește diferite cerințe privind certificarea performanței energetice a clădirilor noi și a celor existente, pe cale de consecință este necesar de asigurat distincția dintre o clădire nouă și una existentă. Cu referire la noțiunea „proprietar al clădirii” deși este o noțiune uzuală, totuși proiectul de lege aduce claritate cu referire la această noțiune în contextul legii.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
		<p>Se acceptă parțial. Relevăm că se propune menținerea noțiunii „vânzător”, ținând cont că textul Directivei 2010/31/UE utilizează anume această noțiune.</p>

<p>Totodată, la alin. (5) în propoziția a doua, după cuvintele „După darea în exploatare a clădirii” cuvântul „cumpărătorul” este utilizat eronat și se va substitui cu cuvântul „proprietarul”.</p> <p>În cuprinsul articolului, se vor revedea expresiile „se supune locațiunii”, „este dată în locațiune”, „la locațiunea unei clădiri”, or, potrivit art. 54 din <i>Legea nr. 100/2017</i>, în conținutul proiectului terminologia utilizată trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative, în conformitate cu terminologia juridică.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La art. 35:</p> <p>Alin. (1) referitor la intrarea în vigoare a actului normativ, va fi revăzută, deoarece formularea utilizată nu se referă la o dată exactă, dar la o anumită perioadă, or, legea nu poate intra în vigoare la diferite momente în interiorul unei perioade. Pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ, textul „peste 6 luni” se va substitui cu textul „la expirarea a 6 luni”.</p> <p>La alin. (2) după denumirea <i>Legii nr. 128/2014</i> se va completa cu sursa publicării acesteia – „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 297-309, art. 609)”.</p> <p>La alin. (3), pentru precizia normei, cuvintele „în termen de un an de la intrarea în vigoare” se vor substitui cu textul „în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare”.</p> <p>La alin. (4) cuvintele „de la intrarea” se vor substitui cu cuvintele „de la data intrării în vigoare”.</p> <p>La alin. (5) se vor exclude cuvintele „cel mult” ca fiind excedente în acest caz.</p> <p>Concomitent, semnalăm că în art. 35 sunt inserate aift dispoziții finale (care cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ), cât și dispoziții tranzitorii (care cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ). Astfel, denumirea articolului se va completa cu cuvintele „și tranzitorii”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La art. 36 denumirea se va expune după cum urmează: „Modificarea unor acte normative conexe”.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 54 din <i>Legea nr. 100/2017</i>, proiectul se va expune într-o formulă clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc. Textul punctelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv, să prezinte norma înstituită fără explicații sau justificări. Verbele utilizate în text se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective (de exemplu, art. 11 alin. (3) „va include”, alin. (7) „urmează să identifice” art. 22 alin. (5) „se va ține cont” etc.). Adițional, expresiile „se iau în considerație” se vor substitui cu expresiile „se iau în considerare”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Ministerul Justiției (nr.04/02-3537 din 28.04.2023) <i>expertiză juridică repetată</i></p>	<p>Numerotarea elementelor structurale se va efectua conform art. 51 din Legea nr. 100/2017. Astfel se va ține cont că, articolele pot fi divizate în alineate însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză, fără utilizarea cratimelor (a se vedea: art. 2, 5, 14, 22, 26, 28, 31).</p> <p>Întrucât proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător și asupra bugetului de stat în conformitate cu dispozițiile art. 13 din <i>Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător</i> și art. 25 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, nota informativă trebuie să conțină analiza impactului de reglementare, realizată conform Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 23/2019</i>. Totodată, potrivit art. 34 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, proiectul se va remite spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Este de remarcat că nota informativă la proiect, la compartimentul 11, conține informații cu referire elaborarea Analizei Impactului la proiect și la consultarea acesteia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, care în ședința din 10.01.2023 a fost susținută condiționat.</p>
	<p>La proiectul legii: La art. 3 alin. (1) lit. b) cuvintele „clădiri de locuit cu mai multe apartamente (blocuri de apartamente)” se vor substitui cu cuvintele „blocuri locale”, potrivit terminologiei Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe. Remarcăm că, potrivit art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în conținutul proiectului terminologia utilizată trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative, în conformitate cu terminologia juridică.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La art. 35: La alin. (2) se va indica denumirea corectă a legii care se propune spre abrogare - <i>Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor</i>. La alin. (3), pentru precizia normei, urmează a fi revizuite cuvintele „în termen de 6 luni de la data adoptării prezentei legi”. În acest context, relevăm că potrivit art. 76 din Constituție, art. 1 din Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor normative, art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării, iar nepublicarea lor atrage inexistența acestora. Legea nepublicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este inexistentă până la data publicării ei. Aceasta intră în vigoare, produce efecte juridice și</p>	<p>Se acceptă. A fost revizuită redacția acestui alineat, prin stabilirea termenului de 6 luni de la data „intrării în vigoare a prezentei legi”.</p>

	<p>devine executorie numai după publicarea integrală în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Astfel, este nejustificată stabilirea pentru Guvern a unui termen pentru aducerea actelor sale normative în concordanță cu legea, fără a avea un temei legal în acest sens (anterior intrării în vigoare a legii).</p>	
<p>Ministerul Finanțelor (nr.09/2-03/391/337 din 13.03.2023)</p>	<p>La alin. (5) cuvintele „de la intrarea în vigoare” se vor substitui cu cuvintele „de la data intrării în vigoare”.</p> <p><i>La proiectul de lege</i></p> <p>1. Art.11 alin.(4), lit.c) de modificat, deoarece nu este clară prevederea (inclusiv care deficiențe specifice ale pieței urmează a fi soluționate). Totodată, noțiunea de „fonduri publice” nu se regăsește în cadrul normativ aferent finanțelor publice.</p> <p><i>La proiectul de lege</i></p> <p>2. Art. 12:</p> <p>- alin.(1) de completat în final cu textul: „Lista măsurilor și instrumentelor respective este partea componentă a planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice aprobat în condițiile Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică”;</p> <p>- alin.(2) de completat cu lit. C) cu următorul conținut: „c) limitele de cheltuieli prevăzute în Cadrul bugetar pe termen mediu/bugetul de stat pentru implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice”;</p> <p>- alin.(4) lit. B), cuvintele „fondurile naționale și” de substituit cu cuvintele „mijloacele bugetare, inclusiv”.</p> <p><i>La Analiza impactului/Nota informativă</i></p> <p>Potrivit Analizei impactului și Notei informative asupra proiectului de lege, autorul menționează că, cheltuielile vor fi acoperite din bugetul de stat sau atragerea surselor financiare din partea donatorilor.</p> <p>În acest context urmează să fie costificate toate măsurile necesare pentru implementarea proiectului. Conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, în compartimentul Fundamentarea economico-financiară se descrie impactul economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial. A fost substituită sintagma „fonduri publice” cu „mijloace bugetare”, pentru a asigura terminologia utilizată conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Totodată, evocăm că prevederea expusă la art.11 alin.(4) lit.c), este similară celei transpuse de la art.2a alin.(3) lit.c) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p> <p>Nu se acceptă. Prin proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.139/2018 cu privire la performanța energetică (înregistrat în Parlament cu nr.16 din 02.02.2023), planul de acțiuni în domeniul eficienței energetice este substituit cu „Planul național privind energia și clima”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Atât Analiza de Impact, cât și Nota informativă la compartimentul fundamentarea economico-financiară, reliefează eventuale costuri financiare bugetare aferente creării și menținerii sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, precum și costul unui asemenea sistem. Totodată, aceste costuri pot fi atrase inclusiv de la partenerii de dezvoltare. Cu referire la „înstituirea și ținerea registrelor electronice”, relevăm că Analiza Impactului/nota informativă statuează că „</p>

	<p>nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normative și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări.</p> <p>Prin urmare, pentru a exclude orice neclaritate, autorul urmează să prezinte informații detaliate cu indicarea costurilor estimate și stabilirea sursei de finanțare, deoarece conform art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p>	<p>crearea și ulterior menținerea sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice nu este o noutate a proiectului de lege privind performanța energetică a clădirilor, or sarcina privind crearea sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice este expres prevăzută de Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică și respectiv, la art.27 din Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. La această etapă este dificil de cuantificat monetar necesarul exact al surselor financiare pentru acest sistem informațional, inclusiv sursa de acoperire a cheltuielilor pentru crearea acestuia (bugetul de stat sau atragerea surselor financiare din partea donatorilor), întrucât o estimare a acestor cheltuieli vor fi determinate la etapa stabilirii cerințelor cu referire la acest sistem informațional".</p> <p>Cu referire la „instrumentele financiare, stimulentele financiare și fiscale”, evocăm că în conformitate cu prevederile art.12 din proiectul legii privind performanța energetică a clădirilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează lista măsurilor și a instrumentelor de promovare a îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, inclusiv de natură financiară, care sunt aplicate și care se preconizează a fi implementate. Prin urmare, estimările impactului financiar al respectivelor facilități, se va realiza la etapa elaborării și promovării acestora. Or, prin proiectul legii privind performanța energetică a clădirilor, doar se reglementează aspectele generice cu referire la abilitarea Guvernului, ca în funcție de circumstanțele existente, să întreprindă măsurile necesare pentru a identifica și implementa instrumentele financiare corespunzătoare.</p>
<p>Ministerul Finanțelor (nr.09/2-09/5486 din 20.04.2023) avizare repetată</p>	<p>La proiectul legii: 1. Considerăm oportun, pe tot parcursul textului, substituirea sintagmelor organul central de specialitate" și autoritatea responsabilă" cu "autoritatea publică centrală de specialitate" și „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul energiei", pentru a se evita eventualele interpretări privind atribuțiile stabilite în proiectul de lege.</p>	<p>Se acceptă parțial. Denumirea convențională de "organ central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei" este utilizată în conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. Cu privire la AEE, conform inițiativei legislative la Proiectul de modificare și completare a Legii cu privire la eficiența energetică, AEE urmează să-i fie atribuit statutul de instituție publică. Respectiv, modificările corespunzătoare au fost operate în tot textul Proiectului de lege.</p>
	<p>2.La art. 5, alin. (1), pct. 7 se va completa, înainte de textul „stabilește și implementează stimulentele financiare pentru”, cu textul „în limitele bugetului aprobat.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>3. La art.9, lit. b), urmează a se evalua dacă prin stabilirea expresă în prezentul proiect de lege a prevederilor de a contribui financiar la</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>co-finanțarea programelor naționale nu se încalcă principiile de autonomie financiară ale autorităților publice locale, stabilite prin Legea nr. 436/2006, or conform art. 7 și art. 9 din legea menționată, în realizarea competențelor lor, autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie, elaborează, aprobă și gestionează în mod autonom bugetele unităților administrativ-teritoriale. Prin urmare, se propune reformularea prevederii cu „poate contribui la co-finanțare”</p>	
<p>4. La art. 12, alin. (1) se va completa la final cu textul „Lista măsurilor și instrumentelor respective reprezintă o parte componentă a Planului național privind energia și clima, aprobat în condițiile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică”, întrucât aprobarea listei respective este necesară pentru asigurarea prognozării în procesul bugetar a mijloacelor bugetare pentru realizarea activităților în domeniul îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor.</p>	<p>Se acceptă. Totodată, evocăm că „Planul național privind energia și clima, urmează a fi aprobat în condițiile Legii nr.174/2017 cu privire la energetică”, or anume această lege va asigura cadrul normativ primar și condițiile pentru elaborarea Planului menționat în contextul transunerii Regulamentului UE nr. 2018/1999. În context, informăm că a fost elaborat și se află în proces de definitivare ca urmare a etapei de avizare oficială: Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 199/MEEn/2023).</p>
<p>La nota informativa: Proiectul prevede măsuri, acțiuni și activități, implementarea cărora va avea impact asupra bugetului de stat, pe lângă sistemul informațional, la care se face referire la compartimentul Fundamentarea economico-financiară" din Nota informativa.</p>	<p>Nu se acceptă. Reiterăm că la această etapă este dificil de cuantificat costurile legate de măsurile, instrumentele, stimulentele financiare și fiscale în vederea promovării performanței energetice a clădirilor. Or, respectivele cuantificări se vor realiza la etapa elaborării Planului național privind energia și clima, care va îngloba în sine atât „lista măsurilor și a instrumentelor financiare”, precum și cuantumului alocațiilor bugetare necesare și sursele de acoperire a acestora.</p>
<p>Argumentul din Sinteza propunerilor precum ca estimarea costurilor legate de măsurile, instrumentele, stimulentele financiare și fiscale precum și crearea sistemului informațional și a registrelor se va efectua atunci când autoritatea publică centrală le va stabili nu poate fi susținut, întrucât premisele includerii unor astfel de propuneri legislative trebuie să aibă la bază măcar o viziune cu privire la mecanismele și măsurile care vor fi întreprinse, precum și calculele estimative a unor cheltuieli curente care pot fi evaluate, cum ar fi cele legate de activitățile de certificare a performanței energetice (art.8, alin. (1). lit. k)), finanțarea programelor de formare a evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare (art.8, alin.(1), lit. 1), înstituirea unor eventuale ghisee unice destinate consumatorilor și de servicii de consultanță în domeniul energetic în legătură cu lucrările de renovare pertinente care vizează eficiența energetică, precum și în legatura cu instrumentele financiare relevante (art. 11, alin. (4), lit e)), efectuarea inspecțiilor samd.</p> <p>În contextul celor expuse compartimentul Fundamentarea economico- financiară urmează a fi completat cu estimări ale costurilor de implementare precum și a impactului nemijlocit asupra bugetului de stat, intru evitarea riscului apariției unor</p>	

<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr.21-1533 din 15.03.2023)</p>	<p>cheltuieli neacoperite și în vederea asigurării planificării bugetare a alocațiilor necesare autoritatilor publice responsabile de implementare în corespundere cu legislația în domeniul finanțelor publice</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La proiectul de lege: La art. 1, după cuvintele „<i>proprietarilor/administratorilor</i>”, de completat cu cuvântul „<i>gestionarilor</i>”, deoarece în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu, funcția de administrator al condominiului poate fi îndeplinită și de către un gestionar, persoană fizică sau juridică (alta decât asociația), desemnată conform Legii prenotate, care se obligă să presteze serviciile de administrare a condominiului în volumul și condițiile contractului de administrare.</p> <p>Aceeași recomandare se referă la tot textul proiectului de lege (art. 25 alin. (7) lit. b) și alin. (8) lit. a); art. 26 alin. (4), art. 27 alin. (7) lit. b) și alin. (8) lit. a), art. 28 alin. (4).)</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În textul Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor (anexa I), se utilizează „blocuri de apartamente” ca tip de clasificare a clădirilor.</p>
	<p>La art. 3: - la alin. (1) lit. b), sintagma „<i>clădiri de locuit cu mai multe apartamente (blocuri de apartamente)</i>” de substituit cu sintagma „<i>blocuri locative</i>” întru asigurarea uniformității terminologiei utilizate în Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, care prevede că, „<i>blocul locativ reprezintă clădire cu două sau mai multe apartamente (încăperi locuibile) destinate pentru trai, în a cărei componență, pe lângă apartamente, intră încăperi cu altă destinație decât cea de locuință și de uz comun, echipamentele tehnice ingineresti, elemente constructive de bază ale clădirii (fundamentul, pereții, planșeul, acoperișul etc.)</i>”;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă este similară celei prevăzute la art.4 alin.(2) lit.c) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă este similară celei prevăzute la art.4 alin.(2) lit.d) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p>
	<p>La art. 4, definiția noțiunii de „<i>clădire</i>” de ajustat la semnificația reglementată în proiectul Codului urbanismului și construcțiilor, care definește clădirea ca „<i>ansamblu de spații cu funcțiuni</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă este similară celei prevăzute la art.4 alin.(2) lit.d) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă este similară celei prevăzute la art.4 alin.(2) lit.d) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p>

<p><i>precizate, delimitat de elementele de construcție care alcătuiesc ansamblu clădiri, inclusiv instalațiile aferente</i>. Termenul definește atât clădirea în ansamblu, cât și părți ale acesteia, care au fost protejate sau modificate pentru a fi utilizate separat.</p> <p>Propunerea dată rezidă din necesitatea utilizării unei terminologii unificate în toate actele normative, deoarece scopul Codului prenotat este stabilirea cadrului legal unitar pentru autorizarea și executarea lucrărilor de protecție și construcții, post utilizarea construcțiilor, asigurarea calității construcțiilor, a materialelor și a produselor pentru construcții, precum și aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniul calității în construcții pe teritoriul Republicii Moldova, cu respectarea interesului public.</p>	<p>Definiția respectivă este similară celei prevăzute la art.2 pct.1 din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p>
<p>Acceași recomandare se referă și la noțiunile „clădire existentă”, „clădire nereзиденțială” și „clădire nouă”.</p> <p>Astfel, în proiectului Codului urbanismului și construcțiilor, noțiunile enumerate au următoarele semnificații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>clădire existentă</i> – clădire a cărei recepție s-a efectuat și se află în exploatare; - <i>clădiri nereзиденțiale</i> – clădiri pentru producție industrială, de menire social-culturală, de învățământ, de agrement, de sport, orfelinate, spitale, hoteluri, clădiri din infrastructura transporturilor, edificii religioase; - <i>clădire nouă</i> – clădire a cărei construcție a fost recepționată și nu a expirat termenul de garanție postrecepție. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunile de „clădire existentă”, „clădire nouă”, clădiri nereзиденțiale” sunt la momentul definite în Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. Prin urmare, se propune menținerea acestor definiții și în proiectul de lege, întrucât acesta stabilește diferite cerințe privind certificarea performanței energetice a clădirilor noi și a celor existente, pe cale de consecință este necesar de asigurat distincția dintre o clădire nouă și una existentă.</p>
<p>Subsidiar, se propune includerea textului „Necesarul de energie aproape egal cu zero sau foarte scăzut ar trebui să fie acoperit, într-o foarte mare măsură, cu energie din surse regenerabile, inclusiv produsă la fața locului sau în apropiere” din noțiunea „clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero” în art. 20 al prezentului proiect de lege.</p> <p>Concomitent, considerăm judicios menținerea definițiilor noțiunilor de „clădire frecvent vizitată de public” și „clădire publică” în redacția expusă în Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>clădire frecvent vizitată de public</i> - clădire care, datorită destinației sale, este vizitată frecvent de public: clădiri ale instituțiilor de învățământ, spitale, centre comerciale, hoteluri și restaurante, teatre, bănci comerciale, alte categorii de clădiri similare - <i>clădire publică</i> - clădire ce aparține, cu drept de proprietate sau de folosință, unei autorități publice, unei instituții publice ori unei întreprinderi de stat sau municipale. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Or, definiția propusă noțiunii „clădire al cărui consum de energie este aproape egal cu zero” este similară celei prevăzute la art.2 pct.(2) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>La art. 7 alin. (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - la lit. a) sintagma „cu asistența autorității responsabile” de substituit cu sintagma „în comun cu autoritatea responsabilă”; 	<p>Se acceptă.</p>

<p>Se acceptă.</p>	<p>- la lit. c) textul „elaborează și aprobă documente normative-tehnice în construcții și alte documente normative-tehnice în domeniul performanței energetice a clădirilor” va avea următoarea redacție: „elaborează și aprobă documente normative în construcții și alte reglementări tehnice în domeniul performanței energetice a clădirilor”;</p> <p>- lit. d) de exclus, sau de redactat și expus după cum urmează: „monitorizează, în comun cu autoritatea responsabilă în domeniul energetic, implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și a atribuțiilor stabilite la art. 8 alin. (1) lit. l) și lit. m) din prezentul proiect de lege”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Considerăm că asemenea prevederi necesită a fi prevăzute în proiectul Codului Urbanismului și Construcțiilor. În mod special este necesar de prevăzut că „autorizația de construcție” să fie eliberată cu condiția că clădirea protejată corespunde cerințelor minime de performanță energetică, fapt confirmat prin documentele prevăzute de Legea privind performanța energetică a clădirilor.</p>
<p>Se acceptă.</p>	<p>La art. 36, considerăm inoportună completarea art. 4) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție cu alin. (6’), deoarece în proiectul Codului urbanismului și construcțiilor, certificatul de urbanism pentru proiectare este act cu caracter facultativ în cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului este mai nouă decât 10 ani.</p> <p>Prin urmare, propunem ca norma respectivă să fie introdusă ca condiție obligatorie în normativele pentru proiectarea clădirilor „Necesitatea asigurării respectării cerințelor minime privind performanța energetică a clădirilor stabilite în conformitate cu legislația privind performanța energetică a clădirilor”.</p> <p>Subsecvent, în tot textul proiectului de lege, sintagma „documentele normative în construcții” de substituit cu sintagma „documentele normative în construcții”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Procesul verbal al ședinței de lucru se atașează</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Totodată, în cadrul ședinței de lucru organizate cu participarea reprezentanților ME și MIDR (Procesul verbal al ședinței de lucru se atașează) s-a convenit asupra următoarelor:</p> <p>a) Substituirea noțiunii de ”clădire nouă” cu o altă noțiune pentru a se evita echivocul în interpretare, dat fiind faptul că în conformitate cu legislația în domeniul construcțiilor noțiunea de ”clădire nou” are altă semnificație. Astfel, în tot textul legii noțiunea de ”clădire nouă” a fost substituită cu cea de ”clădire viitoare”;</p> <p>b) Ajustarea definiției de ”clădire” pentru a corespunde prevederilor Proiectului Codului urbanismului și construcțiilor. În acest menționăm că potrivit Directivei menționate noțiunea de ”clădire” este utilizată pentru a desemna clădirile separate și excluzând unitățile de clădire. Aceasta deoarece pot exista situații</p>
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr.21-2145 din 19.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Procesul verbal al ședinței de lucru se atașează</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Totodată, în cadrul ședinței de lucru organizate cu participarea reprezentanților ME și MIDR (Procesul verbal al ședinței de lucru se atașează) s-a convenit asupra următoarelor:</p> <p>a) Substituirea noțiunii de ”clădire nouă” cu o altă noțiune pentru a se evita echivocul în interpretare, dat fiind faptul că în conformitate cu legislația în domeniul construcțiilor noțiunea de ”clădire nou” are altă semnificație. Astfel, în tot textul legii noțiunea de ”clădire nouă” a fost substituită cu cea de ”clădire viitoare”;</p> <p>b) Ajustarea definiției de ”clădire” pentru a corespunde prevederilor Proiectului Codului urbanismului și construcțiilor. În acest menționăm că potrivit Directivei menționate noțiunea de ”clădire” este utilizată pentru a desemna clădirile separate și excluzând unitățile de clădire. Aceasta deoarece pot exista situații</p>

		<p>in care clasa performantei energetice a unităților de clădire va fi diferită, de clasa performantei energetice a clădirii, variind de la clasa C la clasa A în cazul clădirii în contextul în care performanța energetică a clădirii este de clasa B. Astfel, pentru a nu fi denaturat sensul Directivei 2010/31/UE. definiția noțiunii de "clădire" se modifică după cum urmează:</p> <p>"clădire - ansamblu de spații cu funcțiuni precizate, delimitat de elementele de construcție exterioare care alcătuiesc anvelopa clădirii, inclusiv instalațiile aferente, în care energia este utilizată pentru a se regla climatul interior. În sensul prezentei legi, noțiunea de "clădire" desemnează clădirea în ansamblu.;"</p> <p>e) Modificarea definițiilor pentru noțiunile de "clădire existentă", "clădire nerezidențială", "clădire nouă", care se modifică după cum urmează:</p> <p>"clădire existentă – clădire aflată în exploatare la data intrării în vigoare a prezentei legi;</p> <p>clădire nerezidențială – clădire cu altă destinație decât cea de locuit (rezidențială);</p> <p>clădire nouă – clădire care se află în proces de proiectare sau de construire;"</p> <p>d) Modificarea definiției noțiunii de "clădire vizitată frecvent de public", după cum urmează:</p> <p>"clădire vizitată frecvent de public – clădire care, datorită destinației sale, este vizitată frecvent de public, inclusiv clădiri ale instituțiilor de învățământ, spitale, centre comerciale, hoteluri, și restaurante și cafenele, teatre, bănci comerciale".</p> <p>Totodată, definiția noțiunii de "clădire publică" urmează a fi revizuită pentru a reflecta corect sensul acquis-ului Comunității energetice în domeniul eficienței energetice, și anume a art. 5 din Directiva nr. 2012/27/UE, precum și pentru a se evita situația potrivit căreia cadrul legislativ național poate fi interpretat în sensul că autoritățile publice vor fi obligate să întreprindă acțiuni ce țin de performanța energetică a clădirilor, care nu le aparțin. În context, noțiunea de "clădire publică" se modifică după cum urmează:</p> <p>" clădire publică – clădire ce aparține cu drept de proprietate statului și în care își desfășoară activitatea o autoritate publică;"</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne (nr.41/1077 din 07.03.2023)</p>	<p>Cu referire la clauza de armonizare a proiectului, atragem atenția că, în conformitate cu pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, aceasta se include după preambulul și clauza de adoptare a proiectului, iar în conformitate cu modelele din Anexa nr. 2 la Regulamentul menționat, în conținutul acestora se va indica gradul de compatibilitate a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>La art. 3 alin. (2), întru evitarea unor interpretări sau confuzii, se propune reformularea lit. a) or, textul acesteia indică, cu unele excepții, aplicabilitatea prevederilor proiectului față de clădirile protejate de Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor.</p> <p>La art. 6, care enumeră atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, dar și menționează autoritatea responsabilă în domeniul eficienței energetice, considerăm oportun indicarea expresă a organului la care acesta face referire. Indicarea expresă este condiționată și de reformarea recentă a Guvernului și crearea Ministerului Energeticii, precum și de faptul că la moment, deși în art. 8 din proiect nu este menționat, implementarea politicilor de eficiență energetică în Republica Moldova ține de atribuțiile Agenției pentru Eficiență Energetică, iar pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 45/2019 cu privire la organizarea și funcționarea acesteia statuează că AEE este o autoritate administrativă din subordinea Ministerului Economiei și Infrastructurii. Respectiv, prin indicarea expresă a organului central de specialitate se vor stabili atât atribuțiile cât și mecanismele de operare în acest domeniu.</p> <p>În continuare, menționăm că, conform normelor de tehnică legislativă, textele dintre paranteze, care oferă explicații, nu sunt caracteristice normelor juridice, or, acestea trebuie să aibă un caracter dispozitiv, fără explicații și justificări. Astfel, propunem integrarea acestora în textul normelor juridice ale proiectului.</p> <p>Suplimentar, la pct. 4 al art. 36, care stabilește modificarea art. 16 alin. (7) din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu, textul "a Legii privind performanța energetică a clădirilor" va fi completat ulterior cu numărul și data aprobării actului normativ, în conformitate cu rigorile tehnicii legislative.</p>	<p>Considerăm că prevederile expuse la lit.a) alin.(2) art.3 din proiect, sunt clare și coerente.</p> <p>Totodată, norma respectivă asigură transparența art.4 alin.(2) lit.a) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm oportună indicarea generică a respectivelor autorități, fără indicarea exactă a denumirii acestora. Or, în contextul eventualelor reforme instituționale, se va necesita modificarea prevederilor legii (ex: recenta restructurare a unor organe centrale de specialitate ale administrației publice).</p>
<p>În continuare, menționăm că, conform normelor de tehnică legislativă, textele dintre paranteze, care oferă explicații, nu sunt caracteristice normelor juridice, or, acestea trebuie să aibă un caracter dispozitiv, fără explicații și justificări. Astfel, propunem integrarea acestora în textul normelor juridice ale proiectului.</p> <p>Suplimentar, la pct. 4 al art. 36, care stabilește modificarea art. 16 alin. (7) din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu, textul "a Legii privind performanța energetică a clădirilor" va fi completat ulterior cu numărul și data aprobării actului normativ, în conformitate cu rigorile tehnicii legislative.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Totodată, evocăm că respectivele „explicații” sunt pentru a oferi claritate și coerență normelor juridice.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Dat fiind faptul că proiectul noii legi abrogă Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, elaborată în 2014 pentru transpunerea parțială a Directivei nr. 2010/31 VUE a Parlamentului European a Consiliului, în perioada anului 2014, reflectând viziuni obiective stabilite perioadei respective, faptul că statutul de „Auditor energetic autorizat” a fost schimbat odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, și abrogarea prin Hotărârea Guvernului nr. 676/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energiei</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>La moment, cadrul normativ operează cu aceste două categorii distincte de specialiști: „evaluator energetic” și „auditor energetic”, care au sarcini și competențe diferite.</p> <p>Or, potrivit Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, <i>evaluator energetic</i> este persoana fizică care efectuează certificarea performanței energetice a clădirilor calculată în baza metodologiei de calcul al performanței energetice a clădirilor.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne (nr.41/1800 din 20.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	
<p>Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (nr.35/15-3471 din 19.04.2023)</p>	
<p>Ministrul Mediului (nr.06-05/488 din 07.03.2023)</p>	

	<p>și auditul energetic, a unor regulamente strâns legate de activitatea Auditorilor energetici autorizați, constatăm și considerăm că păstrarea în continuare a noțiunilor separate de „Evaluator energetic” și „Auditor energetic” nu-și mai au sensul. Potrivit Legii nr. 128/2014, „Evaluator energetic” este persoana fizică care efectuează certificarea performanței energetice a clădirilor calculată în baza metodei de calcul al performanței energetice a clădirilor. În funcție de locul de consum al energiei, „Evaluatorii energetici” au specializări în următoarele domenii: protecție termică a clădirilor, încălzire preparare a apei calde, ventilație răcire, iluminat.</p> <p>Iar, potrivit Legii nr. 139/2018, „Auditorul energetic” este persoana fizică calificată și înregistrată de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în Registrul electronic al auditorilor energetici, împuternicită să efectueze auditul energetic care prezintă o procedură sistematică al cărei scop este obținerea informațiilor necesare despre profilul consumului energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri sau al unui proces industrial, al unei instalații industriale sau comerciale ori al unui serviciu privat sau public, precum identificarea cuantificarea oportunităților rentabile de economisire a energiei.</p> <p>Păstrarea acestor noțiuni în continuare și dispersarea în două activități separate a procesului de efectuare a auditului energetic al unui obiectiv, eliberarea certificatului energetic al aceluiași obiectiv, de către persoane/entități, „diferite”, care într-un final vor fi aceleași persoane sau entități prezentate sub o altă formă juridică, nu va duce la un efect benefic, ci din potrivă va multiplica procedurile de obținere a certificatului energetic al unui obiectiv deja evaluat ca urmare a efectuării auditului energetic, și va crește costurile suportate de beneficiar. Totodată, promovarea în continuare a activităților respective în mod separat, va genera dublări de sarcini, atribuții va lăsa loc de neasumare a responsabilităților între acești actori ai sectorului energetic.</p> <p>În acest context, considerăm necesar de revizuit statutul de „Auditor energetic” și de substituit în textul noii Legi noțiunea de „Evaluator energetic” cu noțiunea de „Auditor energetic” conform Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică. Acest fapt va duce la consolidarea cadrului normativ existent, stabilirea clară a sarcinilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate persoanelor/entităților care vor efectua auditul energetic și vor elibera certificate energetice, cât și va permite crearea unei baze unice și consolidate a persoanelor/entităților responsabile, a obiectivelor auditate, evaluate pe întreg teritoriul țării.</p>	<p>Iar, potrivit Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, <i>auditorul energetic</i> este persoana fizică calificată să efectueze <i>auditul energetic</i> care reprezintă o procedură sistematică al cărei scop este obținerea informațiilor necesare despre profilul consumului energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unui proces industrial, al unei instalații industriale sau comerciale ori al unui serviciu privat sau public, precum și identificarea și cuantificarea oportunităților rentabile de economisire a energiei și raportarea rezultatelor.</p>
<p>Ministrul Mediului (nr.05-07/764 din 21.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p>	

	<p>nr. 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului, reflectând viziuni și obiective stabilite perioadei respective, și faptul că statutul de Auditor energetic autorizat" a fost schimbat odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, și abrogarea prin Hotărârea Guvernului nr. 676/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, a unui șir de regulamente strâns legate de activitatea Auditorilor energetici autorizați, constatăm și considerăm că păstrarea în continuare în textul proiectului noii legi a noțiunilor separate de „Evaluator energetic” și „Auditor energetic” nu-și mai au sensul.</p> <p>În acest context și în temeiul celor expuse în scrisoarea anterioară, considerăm necesar de revizuit statutul de Auditor energetic" și de substituit în textul noii Legi noțiunea de „Evaluator energetic” cu noțiunea de „Auditor energetic”, prin comasare și armonizare a noțiunilor respective cu prevederile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică. Subliniem ca acest fapt va duce la consolidarea cadrului normativ existent, stabilirea clară a sarcinilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate persoanelor/entităților care vor efectua auditul energetic și vor elibera certificate energetice, cât și vă permite crearea unei baze unice și consolidate a persoanelor entităților responsabile, și a obiectivelor auditate, și evaluate pe întreg teritoriul țării.</p>	<p>Reiterăm faptul că la moment, cadrul normativ operează cu aceste două categorii distincte de specialiști: „evaluator energetic” și „auditor energetic”, care au sarcini și competențe diferite.</p> <p>Or, potrivit Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, <i>evaluator energetic</i> este persoana fizică care efectuează certificarea performanței energetice a clădirilor calculată în baza metodologiei de calcul al performanței energetice a clădirilor.</p> <p>Iar, potrivit Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, <i>auditorul energetic</i> este persoana fizică calificată să efectueze <i>auditul energetic</i> care reprezintă o procedură sistematică al cărei scop este obținerea informațiilor necesare despre profilul consumului energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unui proces industrial, al unei instalații industriale sau comerciale ori al unui serviciu privat sau public, precum și identificarea și cuantificarea oportunităților rentabile de economisire a energiei și raportarea rezultatelor.</p> <p>Respectiv, considerăm inoportun comasarea celor două noțiuni, în contextul în care aceștia efectuează sarcini și au competențe diferite, în temeiul celor relatate supra.</p>
<p>Ministerul Educației și Cercetării (nr.08-09/1187 din 10.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Educației și Cercetării (nr.08-09/1829 din 20.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Apărării (nr.11/34 din 07.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Apărării (nr.11/568 din 19.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Culturii (05-09/527 din 09.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Culturii (05-09/913 din 18.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Sănătății (nr.17/704 din 01.03.2023)</p>	<p>Comunică susținerea acestuia cu următoarele modificări: La art. 3, alin. (1), lit. E) de expus în următoarea redacție: „e) clădiri ale instituțiilor medicale”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr.17/836 din 13.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr.17/1418 din 26.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr.09/1-576 din 03.03.2023)</p>	<p>Prevederile alin. (3) din art. 34 ce țin de verificare de către autoritatea responsabilă a activităților de certificare a performanței energetice, precum și a activității de inspecție a sistemelor de încălzire/ventilare și condiționare nu corespund titlului articolului prenotat, ce se referă la obligațiile evaluatorilor energetici sau inspectorilor sistemelor. În acest sens, alin. (3) din art. 34 urmează a fi transferat la art. 8 care stabilește atribuțiile autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.</p>	<p>Nu se acceptă. Considerăm că prevederile aferente controlului calității se integrează în textul art.34, ținând cont de reglementarea obligațiilor evaluatorilor energetici, ale inspectorilor sistemelor de încălzire, ale inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare. Respectiv alineatul (3) al acestui articol conține aspecte ce vizează controlul calității activităților realizate de către respectivii specialiști. Mai mult ca atât, la art.8, alin (1), lit. k) din proiectul de lege se conțin aspecte ce vizează controlul calității.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr. 14/1-1115 din 21.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr. DI/3/041.1-2643 din 06.03.2023)</p>	<p>Cu referire la clauza de armonizare a proiectului, se menționează că aceasta nu corespunde cerințelor prevăzute în pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018. Astfel, clauza de armonizare urmează a fi ajustată prin indicarea celei mai recente modificări care constituie obiect al transpunerii în proiectul de act normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr. DI/3/041.1-4528 din 18.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Totodată, tabelul de concordanță care indică gradul de compatibilitate al proiectului cu Directiva 2010/31/UE, urmează a fi ajustat la rigorile anexei nr. 3 din Regulamentul menționat <i>supra</i>.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr.06-01/922 din 09.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (nr.06-01/922 din 09.03.2023)</p>	<p>La art.4, noțiunea „clădire publică” este oportun de expus în următoarea redacție: „clădire publică – clădire ce aparține, cu drept de proprietate sau de folosință unei autorități publice”. Argumentare: Agenția atrage atenția că nu doar autoritățile administrației publice centrale de specialitate dețin clădiri publice. Acestea pot fi deținute de autoritățile publice care nu fac parte din administrația publică.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (nr.03/1673 din 21.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>La art.4, noțiunea de „proprietar al clădirii” este oportun de expus în următoarea redacție: „proprietar al clădirii – în cazul unei clădiri existente – proprietarul/coproprietarii clădirii sau unității de clădire; în cazul unei clădiri noi – beneficiarul/beneficiarii lucrărilor de construcție a acestei clădiri. Proprietarul clădirii este în drept să împuternicească o altă persoană, în modul stabilit de lege (persoană împuternicită), să acționeze în numele și în interesul proprietarului clădirii.” Argumentare: În proiectul de lege nu pot fi incluse prevederi ce contravin prevederilor Codului Civil privind dreptul de proprietate.</p>	<p>Nu se acceptă. Considerăm că definiția propusă corespunde cerințelor și rigurilor Codului Civil.</p>
<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (nr.03/1673 din 21.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>1. La art. 4 din noțiuni considerăm necesar și oportun de reformulat definiția de clădire publică” și de exclus echivocul cu definiția de clădire de locuit”.</p> <p>Conform definiției expuse, blocul locativ care este proprietate a autorității publice poate fi clasificat ca „clădire publică”. Însă aceasta ulterior poate crea confuzii. Or. proiectul de lege prevede și noțiunea de clădire de locuit”, fapt care va crea confuzii și neclarități la aplicarea legii, deoarece nu va fi clar după care criterii și în care cazuri imobilul să fie atribuit la categoria „clădire publică” și în care cazuri la clădire de locuit”.</p> <p>2. Considerăm necesară și oportună expunerea noțiunii de proprietar al clădirii” în următoarea redacție: proprietar al clădirii în cazul unei clădiri existente - proprietarul/coproprietarii clădirii sau ai unității de clădire, în cazul unei clădiri noi - beneficiarul/beneficiarii lucrărilor de construcție a acestei clădiri. Proprietarul clădirii este în drept să împuternicească o altă persoană, în modul stabilit de lege (persoană împuternicită), să acționeze în numele și în interesul proprietarului clădirii.” Legea privind performanța energetică a clădirilor nu urmează să stabilească prevederi ce contravin altor legi sau care limitează sau denaturează dreptul de proprietate. Potrivit art. 3 alin. (1) și (4) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017. la elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii: a) constituționalitatea b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale; c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente, d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor; juridice; e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității. f) respectarea ierarhiei actelor normative.</p> <p>Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:</p> <p>a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune. Reiesind din cele expuse, proiectul de lege nu poate include prevederi ce contravin prevederilor Codului Civil cu</p>	<p>Se acceptă. Definițiile de ”clădire de locuit” și ”clădire publică” se modifică după cum urmează: ” clădire de locuit – clădire cu destinație de locuit, care vizează categoriile de clădiri stipulate la art. 3, alin. (1), lit. a) și b); clădire publică – clădire ce aparține cu drept de proprietate statului și în care își desfășoară activitatea o autoritate publică.”</p>
		<p>Se acceptă</p>

<p>Agencia pentru Eficiență Energetică (nr.25-095 din 14.03.2023)</p>	<p>privire la dreptul de proprietate. Proiectul de lege mi poate stabili că persoana împuternicită de proprietar este proprietarul clădirii Redacția notunii de proprietar al clădirii" este propusă în scopul înlăturării divergențelor cu alte acte normative in vigoare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 8, alineatul (1), litera f): Textul „planurile locale de eficiență energetică” se propune substituie cu textul „planurile locale integrate privind energia și clima”.</p>	<p>Articolul 12: alineatul (5), litera c): Se propune următoarea redacție: „rezultatele unui raport de evaluare a performanței energetice”.</p>	<p>Nu se acceptă. Guvernul întreprinde măsuri necesare pentru implementarea instrumentelor financiare scopul cărora este sporirea performanței energetice în urma renovării clădirilor. Guvernul, pentru a raporta la compartimentul „economii de energie realizate” trebuie să dețină informația privind consumul și clasa energetică înainte și după implementarea măsurilor. Adicional evocăm că redacția literei c) alin. (5) a art.12 a proiectului de lege este similar prevederii art.10, alin (6), lit. c) din textul Directivei 2010/31/EU.</p>
<p>alineatul (6): Se propune următoarea redacție: „Registrul electronic al certificatelor de performanță energetică trebuie să conțină date privind consumul de energie calculat al clădirilor și/sau unităților de clădire”.</p>	<p>Se acceptă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 13, alineatul (4): Se propune următoarea redacție: „Calculul energiei primare se bazează pe factorii de energie primară sau pe factorii de ponderare stabiliți pentru fiecare purtător de energie, care pot fi determinați în baza mediilor ponderate anuale, sezoniere sau lunare, calculate la nivelul național, regional sau local ori în baza unor informații specifice, puse la dispoziție pentru fiecare sistem de alimentare centralizată cu tipul respectiv de energie. La aplicarea factorilor în cauză se va ține cont de necesitatea obținerii performanței energetice optime a anvelopei clădirii și/sau unităților de clădire”.</p>	<p>Articolul 15, alineatul (4): Se propune următoarea redacție: „Nu se stabilesc cerințe minime de performanță energetică care nu sunt eficiente din punct de vedere economic pe durata de viață estimată a clădirii”.</p> <p>Se propun următoarele completări la proiectului de lege: De introdus o noțiune nouă „Durata de viață estimată a clădirii” . Astfel s-ar crea un blocaj legal prin care clădirile renovate după principiul NZEB nu vor putea fi renovate/construite;</p>	<p>Nu se acceptă. Redacția propusă a alin. (4) art. 13 din proiectul de lege transpune prevederile anexei I din Directiva 2010/31/EU.</p>
<p>Articolul 15, alineatul (4): Se propune următoarea redacție: „Nu se stabilesc cerințe minime de performanță energetică care nu sunt eficiente din punct de vedere economic pe durata de viață estimată a clădirii”.</p> <p>Se propun următoarele completări la proiectului de lege: De introdus o noțiune nouă „Durata de viață estimată a clădirii” . Astfel s-ar crea un blocaj legal prin care clădirile renovate după principiul NZEB nu vor putea fi renovate/construite;</p>	<p>Nu se acceptă. Cerințele minime de performanță energetică se stabilesc și sunt revizuite o dată la 5 ani din randamentul cost / eficiență care nu depășește perioada de viață a clădirii.</p>	<p>Nu se acceptă. Cerințele minime de performanță energetică se stabilesc și sunt revizuite o dată la 5 ani din randamentul cost / eficiență care nu depășește perioada de viață a clădirii.</p>

<p>Este necesară o clauză separată cu excepție pentru proiectele demonstrative sau cu scopuri de cercetare.</p>	<p>Articolul 17, alineatul (2): Se propune următoarea redacție: „La etapa de proiectare a clădirilor noi din categoriile specificate la articolul 3, alin. (1), lit. b) – lit. i) din prezenta Lege, obligatoriu să se analizeze și să se ia în considerare fezabilitatea din punct de vedere tehnic, economic și de mediu a utilizării unor sisteme alternative cu eficiență ridicată, în funcție de disponibilitatea acestora”.</p> <p>De inclus că analiza stabilită la alin. (2) din prezentul articol trebuie efectuată de specialiști (auditori/evaluatori) și documentația într-un raport a cărei structură va fi aprobată de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;</p> <p>De precizat documentarea/confirmarea fezabilității din punct de vedere tehnic, economic și de mediu a utilizării unor sisteme alternative cu eficiență ridicată.</p> <p>Alineatul (4): Trebuie de specificat: Cum se procedează în cazul clădirilor rezidențiale, probabil că compania de construcții ar trebui să fie responsabilă de notificare.</p> <p>Articolul 25, alineatul (1): Este necesar de revizuit limita de putere „20 kW” astfel încât să se excludă discriminarea, de exemplu, în rândul proprietarilor de apartamente care în funcție de suprafața pot avea sisteme cu puterea ce variază între 16 și 24 kW, sau de inclus o clauză de excepție pentru apartamentele din complexe locale.</p>	<p>Nu se acceptă. La momentul proiectării clădirii noi va fi întocmit certificatul de performanță energetică care va include fezabilitatea din punct de vedere tehnic, economic și de mediu a utilizării surselor alternative.</p>	<p>Prevederile alin.(4) sunt clare și nu necesită a fi concretizate.</p>
<p>Articolul 27, alineatul (1): Este necesar de revizuit limita de putere „12 kW” sau de inclus o clauză de excepție pentru apartamentele din complexe locale.</p>	<p>Articolul 25, alineatul (1): Este necesar de revizuit limita de putere „20 kW” astfel încât să se excludă discriminarea, de exemplu, în rândul proprietarilor de apartamente care în funcție de suprafața pot avea sisteme cu puterea ce variază între 16 și 24 kW, sau de inclus o clauză de excepție pentru apartamentele din complexe locale.</p>	<p>Nu se acceptă. La momentul proiectării clădirii noi va fi întocmit certificatul de performanță energetică care va include fezabilitatea din punct de vedere tehnic, economic și de mediu a utilizării surselor alternative.</p>	<p>Prevederile alin.(4) sunt clare și nu necesită a fi concretizate.</p>
<p>Articolul 27, alineatul (1): Este necesar de revizuit limita de putere „12 kW” sau de inclus o clauză de excepție pentru apartamentele din complexe locale.</p>	<p>Articolul 25, alineatul (1): Este necesar de revizuit limita de putere „20 kW” astfel încât să se excludă discriminarea, de exemplu, în rândul proprietarilor de apartamente care în funcție de suprafața pot avea sisteme cu puterea ce variază între 16 și 24 kW, sau de inclus o clauză de excepție pentru apartamentele din complexe locale.</p>	<p>Nu se acceptă. La momentul proiectării clădirii noi va fi întocmit certificatul de performanță energetică care va include fezabilitatea din punct de vedere tehnic, economic și de mediu a utilizării surselor alternative.</p>	<p>Prevederile alin.(4) sunt clare și nu necesită a fi concretizate.</p>

	<p>Articolul 33: „Obligațiile proprietarului clădirii” – de reformulat/adaptat la situația asociațiilor de proprietari în condominiu</p>	<p>Nu se acceptă. Articolul 33 descrie la general obligațiile proprietarilor de clădiri. Asociația de locatari este formată din persoane – beneficiari care dețin „unități” ale clădirii, care la rândul său dețin obligațiunea să se conformeze cu cerințele statuate la art.33.</p>
<p>Articolul 8, alineatul (4): Se propune modificări cu următorul cuprins: „crează, gestionează și administrează sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice a clădirilor în conformitate cu prevederile prezentei Legi și a Legii cu privire la eficiența energetică”.</p> <p>Se propune completare proiectului de lege cu un articol nou cu următorul cuprins: Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice a clădirilor este parte a Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice prevăzut în Legea cu privire la eficiența energetică și cuprinde următoarele subsisteme:</p> <ol style="list-style-type: none"> Subsistemul informațional „Registru electronic al evaluatrilor energetici”; Subsistemul informațional „Registru electronic al certificatelor de performanță energetică”; Subsistemul informațional „Registru electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire”; Subsistemul informațional „Registru electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire”; Subsistemul informațional „Registru electronic al inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare”; Subsistemul informațional „Registru electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de ventilație și condiționare”; Subsistemul informațional pentru calculul performanței energetice a clădirilor; Subsistemul informațional pentru întocmirea certificatelor de performanță energetică; Subsistemul informațional pentru rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzite; <p>Subsistemul informațional pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de ventilație și condiționare.</p>	<p>Nu se acceptă. Alin (4) al art.8 din proiectul de lege expres prevede elementele subsistemului informațional național în domeniul eficienței energetice al clădirilor ca parte componentă a sistemului național în domeniul eficienței energetice. Acest concept este promovat inclusiv prin proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.139/2018 cu privire la performanța energetică (înregistrat în Parlament cu nr.16 din 02.02.2023).</p>	
<p>Articolul 9, litera a): textul „ planurile locale de eficiență energetică” se propune substituie cu textul „planurile locale integrate privind energia și clima”.</p>	<p>Se acceptă.</p>	
<p>Articolul 11, alineatul (2), litera a): Se propune următoarea redacție:</p>	<p>Nu se acceptă.</p>	

	<p>„a) o prezentare generală a fondului imobiliar național, bazată, după caz, pe eşantioane statistice și pe date privind ponderea estimată a clădirilor renovate pe parcursul ultimilor 3 ani consecutivi relevanți analizei”.</p>	<p>În conformitate cu prevederile Directivei 2018/844, art. 2 (a) la elaborarea strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung se va asigura o prezentare de ansamblu a fondului imobiliar național pornind de la termenul clădirilor renovate în anul 2020.</p>
<p>Articolul 14, alineatul (4): Se propune următoarea redacție ținând cont de prevederile Articolului 13 alineatul (2): „(4) În funcție de categoriile de clădiri, stabilite la articolul 3 alin. (1), Metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor trebuie să stabilească modul de calculare a următorilor indicatori de performanță energetică: a) consumul specific total de energie primară, indicatorul global de performanță energetică a clădirii; b) consumul specific de energie primară pentru încălzirea spațiilor; c) consumul specific de energie primară pentru prepararea apei calde menajere; d) consumul specific de energie primară pentru ventilare și condiționare; e) consumul specific de energie primară pentru iluminat; emisiile de gaze cu efect de seră.”</p>	<p>Articolul 14, alineatul (4): Se propune următoarea redacție ținând cont de prevederile Articolului 13 alineatul (2): „(4) În funcție de categoriile de clădiri, stabilite la articolul 3 alin. (1), Metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor trebuie să stabilească modul de calculare a următorilor indicatori de performanță energetică: a) consumul specific total de energie primară, indicatorul global de performanță energetică a clădirii; b) consumul specific de energie primară pentru încălzirea spațiilor; c) consumul specific de energie primară pentru prepararea apei calde menajere; d) consumul specific de energie primară pentru ventilare și condiționare; e) consumul specific de energie primară pentru iluminat; emisiile de gaze cu efect de seră.”</p>	<p>Nu se acceptă. Or, potrivit prevederilor proiectului de lege, în special art.22, alin (2) punctul 3) litera b), în certificatul de performanță energetică a clădirii se indică consumul specific anual de energie termică și electrică, finală și primară, și, după caz, alte date tehnice utilizate pentru întocmirea certificatului de performanță energetică.</p>
	<p>Articolul 29, alineatul (5): Se propune următoarea redacție: „(5) Se interzice evaluatorilor energetici, inspectorilor sistemelor de încălzire, inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare să efectueze evaluarea performanței energetice, inspecția sistemelor de încălzire, inspecția sistemelor de ventilare și condiționare pentru clădirile deținute în proprietate și/sau arendate de companiile în care sunt angajați”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Articolul 30, alineatul (1): Se propune următoarea redacție: „(1) Certificarea performanței energetice a clădirilor se efectuează de către evaluatorii energetici, iar inspecția sistemelor de încălzire și inspecția sistemelor de ventilare și condiționare se efectuează de către inspectorii sistemelor de încălzire și de către inspectorii sistemelor de ventilare și condiționare, înregistrați în Registrele instituite de către autoritatea responsabilă de registrele electronice stabilite în articolul 8, alin. (1), lit. h) - lit. j)”.</p>	<p>Nu se acceptă. Considerăm că redacția prevăzută în proiectul de lege este clară și nu necesită a fi revizuită.</p>
<p>Agencia pentru Eficiență Energetică (nr.25-169 din 03.05.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>b) <i>Observații de compatibilitate cu Directiva 2010/31/UE</i></p>	<p>Precizare:</p>

<p>Centrul de Armonizare a Legislației (nr.31/02-126-2558 din 10.03.2023)</p>	<p>Cu referire la dispozițiile prevăzute în art. 2 la lit. f) se constată utilizarea unor noțiuni diferite de prevederile actului UE. Astfel, textul Directivei operează cu noțiunea de „sistem de climatizare în clădiri”, iar actul național utilizează noțiunea de „sisteme de ventilare și condiționare”.</p>	<p>Potrivit originalului în limba engleză din Directiva 2010/31/UE „air conditioning systems”, în versiunea în română a Directivei este tradus prin „Sistemele de climatizare”.</p> <p>Conform principiului termotehnic al construcțiilor: „climatizarea spațiului” reprezintă tratarea aerului după puritate, temperatură și umiditate.</p> <p>„air conditioning systems” prevede aport de aer proaspăt cu predarea parametrilor de temperatură, răcire sau încălzire în dependență de perioada anului. Pentru a întruni condițiile și cerințele locale a fost transpus prin „ventilare și condiționare”.</p> <p>Tabelul de concordanta a fost completat în acest sens.</p>
<p>La fel, actul UE la în art. 1 (g) prevede „sistemele de control independent al certificatelor de performanță energetică și al rapoartelor de inspecție” ceea ce nu corespunde în totalitate prevederilor expuse în art. 2 lit. g) și h), menționate ca corespondent compatibil național. Respectiv, nu este asigurată transpunerea definiției de „sistem de climatizare” din Directiva 2010/31/UE. Totodată, pentru preluarea corectă a noțiunii și definiției menționate, recomandăm consultarea standardelor europene PEC (Performanța energetică a clădirilor) existente în domeniu.⁷</p> <p>În definiția „clădire” din actul național este inclusă excepția legală, care nu se regăsește în definiția din art. 2 (1) din actul UE.</p>	<p>Precizare:</p> <p>În proiectul de lege, controlul calității certificatelor de performanță energetică este reglementat de prevederile art. 8 alin.(1) lit. k) și art. 34 alin.(3).</p> <p>Tabelul de concordanta a fost completat în acest sens.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>În definiția „performanță energetică a clădirii” este inclus separat și sistemul de „condiționare”, care nu se regăsește în definiția corespondentă din actul UE.</p>	<p>Precizare:</p> <p>În contextul național noțiunea de „sistemul de climatizare” este transpusă ca „sistem de ventilare și condiționare”, conform argumentelor expuse la respectiva noțiune. În contextul în care definiția din Directiva 2010/31/UE pentru „performanță energetică a clădirii” utilizează doar cuvântul „ventilare” ca element pentru calculul cantității de energie necesară, s-a considerat oportun includerea și a componentei de „condiționare” în acest sens, pentru a asigura plenitudinea reglementării.</p>	<p>Precizare:</p> <p>Prevederile art. 20 vin să asigure transpunerea Anexei 1 din Directiva 2010/31/EU. Tabelul de concordanta a fost completat în acest sens.</p>
<p>Definiția „clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero” din actul național și art. 20 nu transpun conținutul referinței corespondente a actului UE, și anume, Anexa nr. 1 „Cădrul general comun pentru calculul performanței energetice a clădirilor”.</p>	<p>Precizare:</p> <p>Nu a fost transpusă definiția „standard european”, deși versiunea adaptată a Directivei 2010/31/UE conține această definiție.</p>	<p>Precizare:</p> <p>Prevedere: Strategia sectorială privind fondul imobiliar, fiind un document de politici, îi sunt incidente prevederile stabilite în Hotărârea Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Inclusiv, se aplică prevederile</p>
<p>Nu au fost transpuse prevederile privind consultarea publică privind strategia de renovare pe termen lung, anexarea informațiilor cu privire la punerea în aplicare a acesteia, precum și posibilitatea utilizării propriii strategii pentru a aborda protecția împotriva incendiilor și riscurile legate de activitatea seismică</p>	<p>Precizare:</p> <p>Prevedere: Strategia sectorială privind fondul imobiliar, fiind un document de politici, îi sunt incidente prevederile stabilite în Hotărârea Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Inclusiv, se aplică prevederile</p>	<p>Precizare:</p> <p>Prevedere: Strategia sectorială privind fondul imobiliar, fiind un document de politici, îi sunt incidente prevederile stabilite în Hotărârea Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Inclusiv, se aplică prevederile</p>

<p>intensă care ar afecta renovările vizând eficiența energetică și durata de viață a clădirilor în conformitate cu prevederile art. 2a (5), (6) și (7) ale actului UE</p>	<p>ce țin de consultarea publică a documentelor de politici statuale în respectiva Hotărâre a Guvernului, inclusiv Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Prin urmare, considerăm inoportună transpunerea respectivelor prevederi aferente consultării publice din Directiva 2010/31/UE, în contextul existenței cadrului normativ național aferent documentelor de politici și consultării publice a acestora. Tabelul de concordanta a fost completat în acest sens.</p>
<p>Art. 14 transpune parțial prevederile actului UE privind cadrul general comun pentru calculul performanței energetice a clădirilor, prevăzute în art. 3 și Anexa nr. I din Directiva 2010/31/UE, ori metodologia de calcul conform cerințelor reglementate, urmează a fi elaborată ulterior aprobării proiectului examinat.</p>	<p>Se acceptă. Tabel de concordanta a fost completat cu informații aferente aprobării metodologiei de calcul a performanței energetice a clădirii. De asemenea, reliefăm și prevederile NCM M 01.01:2016 "Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor".</p>
<p>Refeșind din transpunerea parțială a art. 3 și art. 5 din actul UE, nu poate fi constatată o transpunere completă a dispozițiilor privind cerințele minime de performanță energetică din art. 4 al actului UE, prin art. 15 coroborat cu art. 3 ale actului național. Astfel, prevederile detaliate ale metodologiei la care se face referință și care va desfășura prevederile Anexei nr. I, vor fi aprobate ulterior adoptării actului dat. În context, se vor include mențiunile privind planificarea transunerii acestora prin alte acte normative ulterioare în Tabelul de concordanta.</p>	<p>Se acceptă. Au fost efectuate mențiunile respective în Tabelul de concordanta. De asemenea, evocăm prevederile NCM M 01.01:2016 "Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor", care vor necesita a fi revizuite în contextul aprobării acestui proiect de lege.</p>
<p>Totodată, atenționăm privind la utilizarea noțiunii de casă individuală (art. 3 (1) lit. a) din proiectul național), în măsura în care actul european operează în Anexa nr. I cu noțiunea de clădiri unifamiliale de diferite tipuri, care pot fi separat amplasate, cuplate, unite pe o latură etc.</p>	<p>Precizare: Conform originalului în limba engleză din Directiva 2010/31/UE "single family house", în versiunea în română a Directivei a fost tradusă prin "clădiri unifamiliale de diferite tipuri". Conform cerințelor sanitare naționale și internaționale fiecare încăpere după tip are parametrii normați stabiliți de temperatură, schimb de aer, iluminat și altele. Pentru a evita interpretare eronată de către ingineri noțiunea "single family house" a fost tradusă ca "casă individuală". Tabelul de concordanta a fost completat în acest sens.</p>
<p>Prin art. 5 și art. 16 ale actului național au fost transpuse parțial prevederile corespondente privind calculul nivelurilor optime din punct de vedere al costurilor, ale cerințelor de performanță energetică din art. 5 și Anexa nr. III ale actului UE. În acest context, prevederile din Anexa nr. III a actului UE urmează a fi transpuse prin cadrul normativ metodologic, care urmează a fi elaborat ulterior aprobării proiectului examinat. Totodată, Tabelul de concordanta se va completa cu aceste măsuri planificate de transpunere.</p>	<p>Se acceptă. Tabel de concordanta a fost completat cu informații aferente aprobării metodologiei de calcul a performanței energetice a clădirii. Subsidiar menționăm și prevederile NCM M 01.04:2016 "Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora". În context, prevederile acestui document normativ vor fi revizuite ulterior adoptării prezentei legi.</p>

<p>Totodată, se atestă transpunerea parțială, prin art. 17 și 18 ale actului național, a prevederilor privind cerințele de performanță energetică a clădirilor noi din art. 6 al Directivei 2010/31/UE, precum și a cerințelor de performanță energetică a clădirilor existente din art. 7 al Directivei 2010/31/UE, în măsura în care cerințele minime propriu-zise de performanță energetică urmează a fi elaborate și aprobate de organul de specialitate responsabil, cu revizuirea periodică a acestora conform cerințelor normelor UE menționate. Astfel, Tabelul de concordanță se va completa cu diferențele atestate și acțiunile planificate pentru transpunerea totală a acestor prevederi.</p>	<p>Se acceptă. Tabel de concordanță a fost completat cu informații aferente. În context, evocăm prevederile NCM M 01.01.2016 "Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor", document normativ care detaliază aspectele ce țin de cerințe minime de performanță pentru clădirile noi și respectiv pentru clădirile existente. Totodată, remarcăm că prevederile acestui document normativ vor fi revizuite ulterior adoptării prezentei legi.</p>
<p>Art. 21, 23, 24 ale proiectului național transpun parțial prevederile privind categoriile de clădiri pentru care se eliberează certificatele de performanță energetică, astfel cum sunt specificate în art. 12 și 13 ale Directivei 2010/31/UE. Astfel, dispozițiile europene prevăd eliberarea certificatelor de performanță energetică, pentru toate clădirile sau unitățile de clădire care sunt construite, vândute sau închiriate unui nou locatar, inclusiv clădirile în care-și desfășoară activitatea autoritățile publice. Menționăm că actul UE, nu specifică expres doar clădirile în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate.</p>	<p>Se acceptă. A fost substituită sintagma „autoritățile administrației publice centrale de specialitate” cu sintagma „autoritățile publice”.</p>
<p>Art. 27 din proiectul național nu utilizează noțiunile prezentate în art. 15 din actul UE referitoare la sistemele de climatizare, respectiv, se atestă o transpunere incompletă a prevederilor Directivei 2010/31/UE.</p>	<p>Precizare: Conform originalului în limba engleză din Directiva 2010/31/UE noțiunea “air conditioning systems”, în versiunea în română a Directivei tradusă prin noțiunea “Sistemele de climatizare”. Conform principiului termotehnic al construcțiilor: “climatizarea spațiului” reprezintă tratarea aerului după puritate, temperatură și umiditate. “air conditioning systems” prevede aport de aer proaspăt cu predarea parametrilor de temperatură, răcire sau încălzire în dependență de perioada anului. Pentru a întruni condițiile și cerințele locale această noțiunea a fost transpusă prin noțiunea „sistem de ventilație și condiționare”. Tabelul de concordanță a fost completat în acest sens.</p>
<p>Prin art. 30 și 34 este asigurată transpunerea parțială a prevederilor privind expertii independenți și a organizării sistemului de control independent prevăzute în art. 17 și 18 ale Directivei 2010/31/UE, or, transpunerea acestor prevederi este condiționată de reglementarea și punerea în aplicare a cadrului de reglementare secund, astfel cum este prevăzut de proiectul național. Totodată, Tabelul de concordanță se va completa cu aceste măsuri planificate de transpunere.</p>	<p>Precizare: Remarcăm că modul de calificare/autorizare a experților independenți în certificarea performanței energetice a clădirilor, inspecția sistemelor de încălzire și inspecția sistemelor de ventilație și condiționare este lăsată la latitudinea fiecărui stat membru UE. Tabelul de concordanță a fost completat în acest sens.</p>
<p>Nu a fost asigurată transpunerea art. 20 „Informarea”, art. 21 „Consultarea” din versiunea adaptată prin Decizia prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice.</p>	<p>Precizare: A se vedea argumentele din Tabelul de concordanță privind netranspunerea acestei definiții.</p>

<p>Nu a fost transpusă în totalitate Anexa nr. III „Cadrul metodologic comparativ pentru identificarea nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor de performanță energetică pentru clădiri și pentru elementele clădirilor” a Directivei 2010/31/UE, actual normativ național preia doar prevederile generale în art. 16, iar aceasta urmează a fi transpusă și detaliată prin cadrul metodologic național, elaborat ulterior adoptării proiectului dat.</p>	<p>Totodată, cadrul național privind transparența în procesul decizional, precum și prevederile proiectului de lege prevăd expres accesul celor interesați la informații aferente performanței energetice a clădirilor.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege, la art.16, prevede că cerințele minime de performanță energetică să fie stabilite din punct de vedere al costurilor la determinarea acestuia se aplică cadrul metodologic aprobat de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor. Din aceste considerente, transpunerea Anexei III din Directiva 2010/31/UE nu este necesară să fie realizată la nivel de lege, ci prin documente normative în construcții. În context, evocăm prevederile NCM M 01.04:2016 „Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora”. În contextul adoptării acestui proiect de lege, va fi revizuit inclusiv respectivul document normativ în construcții.</p>
<p>La fel, menționăm că pentru punerea în aplicare a art. 8 (10) și a prevederilor Anexei IA ale Directivei 2010/31/UE, Comisia a adoptat Regulamentul delegat (UE) 2020/2155 din 14 octombrie 2020 de completare a Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului prin instituirea unui sistem comun opțional al Uniunii Europene privind evaluarea gradului de pregătire pentru soluții inteligente ale clădirilor, care nu este planificat pentru transpunere în actul național. Menționăm că, autorul proiectului motivează în Tabelul de concordanță transpunerea parțială a prevederilor art. 8 din actul UE privind sistemele tehnice ale clădirilor, electromobilitate și indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente, prin faptul planificării ulterioare a termenelor rețșind din calendarul de implementare a Directivei 2018/844, care urmează a fi aprobat în cadrul Comunității Energetice.</p>	<p>Precizare:</p> <p>Conform art.6 din Regulamentul delegat (UE) 2020/2155 din 14 octombrie 2020, gradul de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor reprezintă un sistem opțional și respectiv, se consideră oportună implementarea acestuia la o etapă ulterioară.</p> <p>Tabelul de concordanță a fost completat în acest sens.</p>
<p>În final, menționăm că deși autorul în Nota informativă a proiectului, relevă intenția transunerii modificărilor introduse prin Directiva 2018/844, prin actul național examinat nu sunt transpuse un șir de norme de modificare, iar în Tabelul de concordanță, netranspunerea acestora este motivată prin faptul neincluzerii Directivei menționate în <i>acquis</i>-ul Comunității Energetice, (de ex. a se vedea argumentul din Tabelul de concordanță privind netranspunerea Anexei IA „Cadrul general comun pentru evaluarea gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente”). Astfel, la definitivarea proiectului național, se va aplica o abordare unificată fie privind includerea celor mai recente modificări aduse Directivei 2010/31/UE, fie prezentarea</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>unor argumente concludente în Nota informativă și Tabelul de concordanță al proiectului privind netranspunerea acestora la moment.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>a) <i>Observații privind Nota informativă</i> Nota Informativă a proiectului național urmează a fi revizuită în vederea respectării cerințelor stabilite în art. 30 din Legea 100/2017 privind actele normative, respectiv, completată conform analizei de compatibilitate la Compartimentul 3 „Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene” și Compartimentul 9 „Constatarea expertizei de compatibilitate”. Totodată, reieșind din faptul că Regulamentul (UE) 2018/1999 se regăsește în <i>acquis</i>-ul Comunității Energetice în Capitolul „Guvernanța și Clima”, se va corecta textul din Nota informativă la acest subiect.</p>
<p>b) Observații la Clauza de armonizare Ținând cont de prevederile art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea, după preambul și clauza de adoptare a proiectului național urmează a fi inserată clauza de armonizare, în următoarea redacție: Prezenta lege transpune parțial Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 153/13 din 18 iunie 2010, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2010/02/MC-EnC din 24 septembrie 2010, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/844 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor și a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică și Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE. Totodată, conform observațiilor expuse mai sus, clauza de armonizare în versiunea finală va fi ajustată reieșind din transpunerea modificărilor operate la Directiva 2010/31/UE.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>c) Observații la Tabelul de concordanță Reieșind din considerentul transunerii versiunii adaptate a Directivei (UE) 2010/31/UE și aprobate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2010/02/MC-EnC din 24 septembrie 2010, Compartimentul 4 al Tabelului de concordanță urmează a fi completat cu textul actului ce a constituit obiect al</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Centrul de Armonizare a Legislației (nr.31/02-69-4233 din 20.03.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>transpunerii prin proiectul național, sau incluse diferențele corespunzătoare în Compartimentul 7, or, observațiile incluse în Compartimentul 8 nu sunt suficiente pentru evaluarea compatibilității normelor transpuse.</p> <p>Totodată, conținutul Compartimentelor din Tabelul de concordanță urmează să fie ajustat astfel încât să corespundă cerințelor de conținut prevăzute în Anexa nr. 3 la HG 1171/2018.</p> <p>De exemplu, în Compartimentul 7 se menționează diferențele dintre prevederile actului Uniunii Europene și prevederile proiectului de act normativ național, în cazul în care se realizează o transpunere incompletă/partială a dispozițiilor actului Uniunii Europene. Se explică motivele care stau la baza transunerii incomplete/particiale și se inserează trimiteri, mențiuni relevante, iar în Compartimentul 8 se indică termenii preconizate pentru realizarea transunerii integrale a dispozițiilor actului Uniunii Europene și proiectele de acte normative care vor înlocui diferențele de compatibilitate constatate la compartimentul 7 al tabelului de concordanță.</p> <p>La fel, la aprecierea gradului de compatibilitate se folosește calificativele de compatibilitate stabilite și definite în pct. 35 din Regulament:</p> <p>1) compatibil – prevederile proiectului actului normativ național transpun în totalitate prevederile actului Uniunii Europene și sunt conforme cu scopul și principiile actului Uniunii Europene;</p> <p>2) parțial compatibil – prevederile proiectului actului normativ național transpun prevederile actului Uniunii Europene, însă:</p> <p>a) nu în totalitate, iar prevederile actului Uniunii Europene netranspuse nu sunt fundamentale;</p> <p>b) prevederile actului Uniunii Europene fac referință la alte acte ale Uniunii Europene ce nu au fost transpuse sau au fost transpuse parțial de proiectul normativ sau de legislația națională în vigoare;</p> <p>3) incompatibil – prevederile proiectului actului normativ național nu sunt în conformitate cu prevederile actului Uniunii Europene, nici cu scopul și principiile care rezultă din aceste prevederi și nu transpun prevederile fundamentale ale actului Uniunii Europene;</p> <p>4) norme UE neaplicabile – transpunerea prevederilor actului Uniunii Europene este condiționată de aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>Astfel, se va substitui calificativul incompatibil pentru normele UE neaplicabile, iar în cazul transunerii particiale ale unor prevederi UE, se va completa Compartimentul 7 cu motivele/argumentele relevante privind transpunerea incompletă a acestora.</p>	
	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Cancelaria de Stat (nr.17-01-2501 din 09.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Cancelaria de Stat (nr.17-01-4287 din 20.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agenția Relații Funciare și Cadastru (nr.36/01-06/192 din 06.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agenția Relații Funciare și Cadastru (nr.36/01-06/348 din 19.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agenția Proprietății Publice (nr.05-03-1443 din 07.03.2023)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agenția Proprietății Publice (nr.01/0616 din 25.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr.47 din 15.03.2023)</p>	<p>La art. 4 din proiectul de lege, în noțiunea „clădire publică” sintagma „cu drept de proprietate sau de folosință unei autorități a administrației publice centrale de specialitate” se propune substituirea cu sintagma „statului sau unităților administrativ-teritoriale”. În primul rând clădirea nu poate „aparține” cu drept de proprietate „autorității a administrației publice centrale de specialitate”, în al doilea rând, clădirile unităților administrativ-teritoriale nu pot fi excluse din sfera de aplicare a (proiectului) legii.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La art. 9 lit. b), după cuvântul „clădirilor” se propune completarea cu sintagma „publice, amplasate în teritoriul unității administrativ-teritoriale”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Se propune completarea art. 12 cu un nou alineat (8), în redacția după cum urmează: „(8) În funcție de posibilitățile existente, entitățile care dețin în posesie și folosință clădiri publice, vor întreprinde, în mod prioritar față de alte investiții capitale preconizate, măsurile necesare pentru a identifica și alocă fonduri bugetare și/sau extrabugetare financiare necesare îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor publice respective”.</p>	<p>Nu se acceptă. Art.12 alin.(2) al proiectului de lege, reglementează stimulentele financiare.</p>
	<p>La art. 20 (1) după cuvintele „trebuie să” se propune completarea cu cuvintele „tindă să”. Considerăm capacitatea economiei naționale și a potențialilor investitori în construcție încă insuficientă pentru a satisface o asemenea cerință care impune</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art.15 alin.(2) din Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, începând cu 30 iunie 2021, în Republica Moldova toate clădirile noi trebuie să fie clădiri al cărui consum</p>

	<p>costuri deosebit de mari (de a construi toate clădirile noi cu un consum de energie aproape egal cu zero).</p> <p>Propunem ca normele obligatorii privind inspecțiile periodice a sistemelor de încălzire (art. 25, art. 26), sistemelor de ventilație și condiționare (art. 27, art. 28) să fie cu caracter de recomandare în perioada de un an de zile de la intrarea în vigoare a legii. De asemenea, propunem acordarea unei perioade similare de grație (un an de zile de la intrarea în vigoare a legii) pentru aplicarea noimei privind „obligația proprietarului clădirii” (art. 33). În această perioadă, urmează a fi certificați și înregistrați în registre evaluatorii energetici, inspectorii sistemelor de încălzire, inspectorii sistemelor de ventilație și condiționare, totodată urmează a fi înstitute Registrele electronice (Registrul electronic al evaluatorilor energetici, Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire, Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare, Registrul electronic al certificatelor de performanță energetică, Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire, Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de ventilație și condiționare), precum și elaborate și aprobate de către Guvern Regulamentele de punere în aplicare a legii (Regulamentul privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădiri, Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire, Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de ventilație și condiționare, Regulamentul cu privire la înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare).</p>	<p>de energie este aproape egal cu zero. Prin urmare, nu mai pot fi admise derogări în acest context.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile aferente privind inspecțiile periodice sunt și la moment în vigoare conform Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.</p> <p>Mai mult ca atât, potrivit art.35 alin.(1), această lege va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării. Prin urmare, este timp suficient pentru conformarea cerințelor stabilite de prevederile legii.</p>
--	--	--

<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr.97 din 20.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>3. Constatări principale: Congresul Autorităților Locale din Moldova salută inițiativa de armonizare a reglementărilor prin transpunerea „corespunzătoare” a cadrului normativ european în materie de performanță energetică a clădirilor (cu Directiva Uniunii Europene). Totuși, chiar dacă are loc transpunerea unor „bune practici”, avem rezerve privind capacitatea economiei naționale și a potențialilor „beneficiari” de a satisface integral cerințele impuse prin proiectul de lege (toate clădirile noi să fie clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero), care presupun costuri mari care nu vor putea fi asumate/realizate chiar și în perspectiva/perioada propusă de proiectul de lege (la proiectare, construire, procurarea și punerea în exploatare a sistemelor/instalațiilor întru asigurarea ponderii energiei din surse regenerabile, înlocuirea instalațiilor și sistemelor actuale). Implicite, există o probabilitate înaltă de se ajunge la blocaje în sfera construcțiilor, iar în consecință, va fi afectată creșterea economiei naționale. În acest context, considerăm imperios necesară consultarea opiniei companiilor de construcție și a dezvoltatorilor imobiliari pentru a nu se admite aceste consecințe defavorabile economiei naționale. O soluție ar putea fi amânarea pentru o perioadă (ulterioară celei stabilite în proiectul de lege) a termenului în care urmează a fi implementată această cerință. De remarcat, că aceste cerințe înalte (performanță) nu sunt implementate plenar nici în Uniunea Europeană care are o economie cu posibilități mult mai largi decât economia națională.</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art.15 alin.(2) din Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, începând cu 30 iunie 2021, în Republica Moldova toate clădirile noi trebuie să fie clădiri al cărui consum de energie este aproape egal cu zero. Prin urmare, nu mai pot fi admise derogări în acest context.</p>
<p>4. Propuneri asupra proiectului. Propunem următoarele modificări și completări la proiectul de lege:</p> <p>1. La Art. 4 din proiectul de lege, în noțiunea „clădire publică” sintagma „cu drept de proprietate sau de folosință” urmează a fi substituită cu sintagma „statului sau unității administrative-teritoriale și care se poate afla în folosință”. În primul rând clădirea dacă este publică nu poate „aparține” cu drept de proprietate „unei autorități publice, unei instituții publice ori unei întreprinderi de stat sau municipale” (acestea utilizează gratuit sau cu titlu oneros clădirile publice), în al doilea rând, clădirile unităților administrative-teritoriale nu pot fi excluse din sfera de aplicare a (proiectului) legii.</p>	<p>Se acceptă parțial. Noțiunea de ”clădire publică” este utilizată la art. 22, alin. (2) care enumerează tipurile de clădiri în raport cu care certificarea performanței energetice este obligatorie. Norma respectivă transpune prevederile art. 12, alin. (1) din Directiva nr. 2010/31/UE, care se referă la autoritățile publice. Totodată, conform alin. (5) din articolul 22 al Proiectului de lege, în alte cazuri decât cele stabilite la alin. (2) certificarea performanței energetice a clădirilor este voluntară. Prin urmare, clădirile unităților administrative-teritoriale nu sunt excluse din sfera proiectului de lege, ci sunt exceptate de la îndeplinirea obligației privind certificarea. Totodată, noțiunea de ”clădire publică” a fost ajustată, iar la art. 22 după alin. (5) se introduce alin. (6) în următoarea redacție: ”(6) <i>Autoritățile administrației publice locale sunt încurajate să asigure evaluarea performanței energetice a clădirilor care aparțin cu drept de proprietate unităților administrative-teritoriale corespunzătoare și în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice locale respective, precum și în clădirile deținute și ocupate de întreprinderile municipale.</i>”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Noțiunea de ”clădire publică” este utilizată la art. 22, alin. (2) care enumerează tipurile de clădiri în raport cu care certificarea performanței energetice este obligatorie. Norma respectivă transpune prevederile art. 12, alin. (1) din Directiva nr. 2010/31/UE, care se referă la autoritățile publice. Totodată, conform alin. (5) din articolul 22 al Proiectului de lege, în alte cazuri decât cele stabilite la alin. (2) certificarea performanței energetice a clădirilor este voluntară. Prin urmare, clădirile unităților administrative-teritoriale nu sunt excluse din sfera proiectului de lege, ci sunt exceptate de la îndeplinirea obligației privind certificarea. Totodată, noțiunea de ”clădire publică” a fost ajustată, iar la art. 22 după alin. (5) se introduce alin. (6) în următoarea redacție: ”(6) <i>Autoritățile administrației publice locale sunt încurajate să asigure evaluarea performanței energetice a clădirilor care aparțin cu drept de proprietate unităților administrative-teritoriale corespunzătoare și în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice locale respective, precum și în clădirile deținute și ocupate de întreprinderile municipale.</i>”.</p>

<p>2. Art. 9 se propune completarea cu o nouă literă (lit. e), în următoarea redacție: „e) iau în considerație cerințele privind performanța energetică a clădirilor la emiterea actelor permise prevăzute de Legea nr. 163/2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție. Această obligație incumbă și proiectanților, verificatorilor de proiecte, responsabililor tehnici, dirigenților de șantier, inspectorilor sistemelor de încălzire, inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare”. Temeiul propunerii: pentru o eficiență a implementării cerințelor, proiectul de lege urmează a fi corelat cu prevederile Legii nr. 163/2010.</p>	<p>Se acceptă parțial. Articolul 22 se completează cu alin. (6) în următoarea redacție: “(6) Autoritățile administrației publice locale sunt încurajate să asigure evaluarea performanței energetice a clădirilor care aparțin cu drept de proprietate unităților administrativ-teritoriale corespunzătoare și în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice locale respective, precum și în clădirile deținute și ocupate de întreprinderile municipale.”. Alineatele ulterioare se renumerează.</p>
<p>3. Se propune completarea art. 12 cu un nou alineat (8), în redacția după cum urmează: „(8) În funcție de posibilitățile existente, entitățile care dețin în posesie și folosință clădiri publice, vor întreprinde, în mod prioritar față de alte investiții capitale preconizate, măsurile necesare pentru a identifica și alocă fonduri financiare proprii necesare îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor publice respective”. Propunerea este o măsură financiară (nu este un stimul financiar așa cum se afirmă în Sinteza proiectului de lege) menită să promoveze performanța energetică a clădirilor publice din surse proprii ale gestionarilor.</p>	<p>Nu se acceptă. Aspectele respective nu necesită a fi reglementate, or acestea deja sunt reflectate la art.13 alin.(1) – (4) din proiectul de lege.</p>
<p>4. Propunem ca normele obligatorii privind inspecțiile periodice a sistemelor de încălzire (art. 25, art. 26), sistemelor de ventilație și condiționare (art. 27, art. 28) să fie cu caracter de recomandare în perioada de un an de zile de la intrarea în vigoare a legii. De asemenea, propunem acordarea unei perioade similare de grație (un an de zile de la intrarea în vigoare a legii) pentru aplicarea normei privind „obligația proprietarului clădirii” (art. 33). Această perioadă este mai rezonabilă pentru a aduce la cunoștință cerințele legii și asigurarea conformității. Totodată, în această perioadă, urmează a fi certificați și înregistrați în registre evaluatorii energetici, inspectorii sistemelor de încălzire, inspectorii sistemelor de ventilație și condiționare, totodată urmează a fi înstituite Registrele electronice (Registrul electronic al evaluatorilor energetici, Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire, Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare, Registrul electronic al certificatelor de performanță energetică, Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire, Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de ventilație și condiționare), precum și elaborate și aprobate de către Guvern Regulamentele de punere în aplicare a legii (Regulamentul privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădiri, Regulamentul</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile care reglementează inspecțiile periodice sunt și la moment în vigoare conform Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. Mai mult ca atât, potrivit art. 38 alin.(1), această lege va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării. Prin urmare, este timp suficient pentru conformarea cerințelor stabilite de prevederile legii.</p>

<p>Centrul Național Anticorupție (nr.06/2/3717 din 06.03.2023)</p>	<p>privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire, Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de ventilare și condiționare, Regulamentul cu privire la înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare).</p> <p>5. La art. 36 (Modificarea unor acte normative conexe) se propune introducerea unui nou punct care să prevadă modificarea corespunzătoare (sau abrogarea/excluderea) a art. 15 alin. (2) din Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor (care prevede: „după 30 iunie 2021, toate clădirile noi trebuie să fie clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero”). Modificarea se impune având în vedere că termenul stabilit deja nu a fost respectat și în special pentru că acest termen intră în contradicție cu cel prevăzut în dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege (art.35).</p>	<p>Nu se acceptă. Conform art.38 alin.(2) din proiectul de lege, la data intrării în vigoare a prezentei legi - Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor - se abrogă.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (nr.06/2/3717 din 06.03.2023)</p>	<p>Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass-mediei.</p> <p>În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control a integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.</p> <p>Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.</p> <p>Reieșind din cele expuse supra, solicităm expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (nr.06/2/6731 din 27.04.2023) <i>avizare repetată</i></p>	<p>Proiectul legii privind performanța energetică a clădirilor are drept scop potrivit art.1 - „crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, ținând cont de condițiile climatice, de cerințele privind climatul interior și de raportul cost-eficiență, inclusiv prin implementarea documentelor de politici publice și a măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor, prin stabilirea cerințelor minime de performanță energetică și realizarea certificării performanței energetice a clădirilor, precum și prin asigurarea informării proprietarilor/administratorilor/gestionarilor clădirilor sau a potențialilor</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Oclanschi Chenadie Auditor eficiență energetică categoria clădiri; Memburul Comitetului tehnic CT-C M(01-06) „Eficiența energetică a clădirilor și construcțiilor”; Memburul Comitetului tehnic CT-C G(01-02) „Instalații electrice, de automatizare, semnalizare și telecomunicații”.</p>	<p>cumpărători/locatari privind nivelul de performanță energetică a clădirilor”.</p> <p>În nota informativă se menționează că „Deși, la nivel declarativ, prin Legea nr.128/2014 a fost „transpusă” Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor, în realitate această Directivă a fost transpusă necorespunzător și parțial. Acest fapt este atestat prin concluziile expuse de Secretariatul Comunității Europene în Cauza ECS-14/16[] versus Moldova, potrivit căreia „Legea privind performanța energetică a clădirilor adoptată în iulie 2014 transpune unele dintre cele mai importante prevederi ale Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor, dar o serie de prevederi fie nu sunt transpuse, fie sunt transpuse incorect[...] în urma revizuirii legislației naționale, Secretariatul consideră preliminar că Directiva nu a fost transpusă în totalitate și corect în legislația națională de către Moldova și nu a fost implementată în practică”.</p> <p>Se menționează la fel că „deși se atestă existența cadrului normativ atât primar, cât și secundar aferent performanței energetice a clădirilor, totuși dezvoltarea durabilă a acestui sector a avut o evoluție modestă (...) Pornind de la problemele invocate supra, precum și obiecțiile formulate de către Secretariatul Comunității Energetice asupra Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, s-a decis elaborarea unui nou proiect de lege privind performanța energetică a clădirilor, care ar asigura soluționarea problemelor identificate și transpunerea „corespunzătoare” a cadrului normativ european în materie de performanță energetică a clădirilor”.</p> <p>În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.</p>	
<p>Obiecția: Articolul 1. Scopul legii</p> <p>Scopul prezentei legi rezidă în crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, ținând cont de condițiile climatice, de cerințele privind climatul interior și de raportul cost-eficiență, inclusiv prin implementarea documentelor de politici publice și a măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor, prin stabilirea cerințelor minime de performanță energetică și realizarea certificării performanței energetice a clădirilor, precum și prin asigurarea informării proprietarilor/administratorilor clădirilor sau a potențialilor cumpărători/locatari privind nivelul de performanță energetică a clădirilor.</p> <p>Articolul 4. Noțiuni principale</p>	<p>Nu se acceptă. Nivelul cost-opțional de renovare reprezintă o definiție stabilită la nivel internațional conform Directivei 2010/31/UE transpusă prin intermediul Legii nr. 128/2014. Metodologia stabilirii nivelului cost-opțional prevede obținerea eficienței maxime la costuri minime.</p>	

nivel optim din punctul de vedere al costurilor – nivel de performanță energetică ce determină cel mai redus cost pe durata normată de funcționare a clădirii, unde:

- a) costul cel mai redus este stabilit ținând-se cont de costurile de investiție legate de energie, de costurile de întreținere și exploatare (inclusiv de costurile și economiile privind energia, categoria clădirii vizate, veniturile din energia produsă), sau ținându-se cont de costurile de demolare/demontare a unui element al clădirii, după caz;
 - b) durata normată de funcționare a clădirii se stabilește în documentele normativ-tehnice în construcții. Aceasta se referă la durata normată de funcționare rămasă a unei clădiri, cerințele de performanță energetică fiind stabilite pentru clădire în ansamblu, sau la durata normată de funcționare a unui element al clădirii, cerințele de performanță energetică fiind stabilite pentru elementele clădirii;
 - c) **nivelul optim din punctul de vedere al costurilor** se situează în intervalul nivelurilor de performanță în care **analiza cost-beneficiu**, calculată pe durata normată de funcționare rămasă a clădirii, este pozitivă;
- și mai departe în text pentru sintagme similare.

Articolul 15. Cerințe minime de performanță energetică

(1) Cerințele minime de performanță energetică se elaborează și se aprobă de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor pentru:

(4) **Nu se stabilesc cerințe minime de performanță energetică care nu sunt eficiente din punct de vedere economic pe durata de funcționare a clădirii**

Articolul 16. Determinarea nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor ale cerințelor minime de performanță energetică

Argumentare:

Proiectul de lege prevede ca la selectarea soluțiilor tehnice să fie aplicat principiul "cost – eficiență" de bază fiind indicatorii financiari.

În extrasele de mai jos sunt reflectate prevederi legale ce obligă sectoarele de producere/transport/distribuție a energiei aplicarea principiului "eficiență maximă la cheltuieli minime" de bază fiind indicatorii tehnici (pierderi reduse).

Având în vedere că pierderile pentru ciclurile generare/transport/distribuție constituie 20 – 50 % din totalul energiei consumate, ușor se observă că 50 – 80 % din totalul

<p>energiei revine consumatorilor, care practic este consumată irațional.</p> <p>Având criteriul financiar ca bază + subvențiile de la stat pentru consum de energie, puțin probabil ca vom obține locuințe cu consum apropiat de 0.</p> <p>Este de accentuat că RM s-a angajat să implementeze ODD-urile (ONU), principiul "eficiență maximă la cheltuieli minime" are tangențe directe cu mai multe ODD (fără sărăcie, apă curată și energie, energie accesibilă și curată, muncă și creșterea economică, industrie inovație și infrastructură, orașe și comunități durabile, consum și producție responsabile, acțiune asupra climei, viața pe pământ ș.a.)</p> <p>În contextul celor menționate propun să fie analizată posibilitatea de înlocuire a principiului "cost – eficiență" pe "eficiență maximă la cheltuieli minime".</p>	<p>energiei revine consumatorilor, care practic este consumată irațional.</p> <p>Având criteriul financiar ca bază + subvențiile de la stat pentru consum de energie, puțin probabil ca vom obține locuințe cu consum apropiat de 0.</p> <p>Este de accentuat că RM s-a angajat să implementeze ODD-urile (ONU), principiul "eficiență maximă la cheltuieli minime" are tangențe directe cu mai multe ODD (fără sărăcie, apă curată și energie, energie accesibilă și curată, muncă și creșterea economică, industrie inovație și infrastructură, orașe și comunități durabile, consum și producție responsabile, acțiune asupra climei, viața pe pământ ș.a.)</p> <p>În contextul celor menționate propun să fie analizată posibilitatea de înlocuire a principiului "cost – eficiență" pe "eficiență maximă la cheltuieli minime".</p>
<p>LP 174/2017 cu privire la energetică: Articolul 12. Atribuțiile Agenției</p> <p>l) pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice ale căror prețuri și tarife sînt reglementate de Agenție, asigurînd lipsa subvențiilor încrucisate;</p>	<p>LP 174/2017 cu privire la energetică: Articolul 12. Atribuțiile Agenției</p> <p>l) pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice ale căror prețuri și tarife sînt reglementate de Agenție, asigurînd lipsa subvențiilor încrucisate;</p>
<p>LP 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării</p> <p>Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic</p> <p>(2) Principiile politicii de stat în sectorul termoeenergetic sînt:</p> <p>b) respectarea principiului fiabilității și al eficienței maxime la costuri minime;</p>	<p>LP 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării</p> <p>Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic</p> <p>(2) Principiile politicii de stat în sectorul termoeenergetic sînt:</p> <p>b) respectarea principiului fiabilității și al eficienței maxime la costuri minime;</p>
<p>LP107/2016 cu privire la energia electrică</p> <p>Articolul 8. Alte atribuții și drepturi ale Agenției</p> <p>e) pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la producerea, transportul, distribuția, furnizarea energiei electrice în contextul obligațiilor de serviciu public de furnizor al serviciului universal, de furnizor de ultimă opțiune, de furnizor central de energie electrică, precum și la operarea pieței energiei electrice;</p>	<p>LP107/2016 cu privire la energia electrică</p> <p>Articolul 8. Alte atribuții și drepturi ale Agenției</p> <p>e) pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la producerea, transportul, distribuția, furnizarea energiei electrice în contextul obligațiilor de serviciu public de furnizor al serviciului universal, de furnizor de ultimă opțiune, de furnizor central de energie electrică, precum și la operarea pieței energiei electrice;</p>
<p>Obiecția:</p> <p>Noțiune – "clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero" în tot textul proiectului</p> <p>Argumentare:</p> <p>Propun ca să nu fie limitare performanței iar noțiunea să aibă forma:</p> <p>"clădiri al căror consum de energie este aproape sau egal cu zero"</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>„Clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero” reprezintă o definiție stabilită la nivel internațional conform Directivei 2010/31/UE fiind transpusă prin intermediul Legii nr. 128/2014, respectiv proiectul de lege.</p>

<p>Articolul 5. Atribuțiile Guvernului</p> <p><i>Propunere:</i></p> <p>Să fie suplinit cu:</p> <p>b) stabilește cerințele minime de performanță energetică menționate în articolul 16 din prezenta lege;</p> <p>Organul Central de Specialitate nu are toată informația (clima, sănătatea, finanțe disponibile ș.a.) pentru stabilirea la asemena indicator.</p> <p>Este un indicator cheie pentru economia și bunăstarea națională, respectiv se stabilirea și monitorizarea ar trebui efectuată la nivel ierarhic superior.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Cerințele minime de performanță energetică au fost stabilite la nivel național prin NCM M 01.01:2016 ca urmare a implementării Legii nr. 128/2014.</p>
<p>Articolul 7. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor</p> <p>(1) în domeniul performanței energetice a clădirilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor exercită următoarele atribuții de bază:</p> <p><i>Propunere:</i></p> <p>Pentru a avea posibilitatea de unificare la nivel național al EMIS este necesar ca soluțiile tehnice de la fiecare APL să fie compatibile între ele.</p> <p>De suplinit cu:</p> <p>c) elaborează și aprobă documente normativ-tehnice în construcții cu privire la conceperea, implementarea și gestionarea sistemelor electronice de management energetic (EMIS) precum arhitectura, timpul de eșantionare, volumul/tipul datelor, modalitatea de păstrare, centralizare afișare ș.a. a informațiilor ;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Elaborarea documentelor normative în construcții intră în atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor. Enumerarea acestora după sub-activități relevante performanței energetice a clădirilor în cadrul prezentei legi nu este oportună, or sistemul EMIS urmează a fi reglementat de legile sectoriale (energia electrică, apă, gaze naturale, energia termică).</p>
<p>Articolul 8. Atribuțiile autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice</p> <p>i) instituire și ține Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire și Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire, în conformitate cu prezenta Lege, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre și regulamentele aprobate de Guvern în temeiul art. 5, alin. (1), lit. d) și f) din prezenta lege;</p> <p>j) instituire și ține Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare și Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de ventilație și condiționare, în 8</p> <p>Capitolul V</p> <p>INSPECȚIA SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE ȘI DE VENTILARE ȘI CONDIȚIONARE</p> <p>Articolul 25. Inspecția periodică a sistemelor de încălzire</p> <p>Articolul 27. Inspecția sistemelor de ventilație și condiționare</p> <p><i>Obiecția:</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Atribuțiile ANRE vizează siguranța și supravegherea energetică de stat, și respectiv această Autoritate nu are atribuții în domeniul eficienței energetice, respectiv performanței energetice a clădirilor.</p>

Pentru ce este necesară dublarea atribuțiilor (inspectare/control) între autoritățile statului, cum vor fi divizate responsabilitățile între autorități?

ANRE este împuternicită de a examina instalațiile energetice pe tot ciclul produce – consum, inspectarea sistemelor de încălzire/ventilare presupune corespunderea acestora cu documentația de proiect/exploatare.

LP 174/2017

Articolul 14. Atribuțiile și drepturile Agenției în legătură cu supravegherea energetică de stat

(1) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, Agenția exercită următoarele atribuții și drepturi:

d) emite prescripții pe numele proprietarilor sau al persoanelor care exploatează centralele electrice și termice, rețelele electrice și termice, **instalațiile electrice și termice**, în cazul constatării abaterilor de la documentele normativ-tehnice prevăzute la lit. a) și b);

e) cere proprietarilor și persoanelor care exploatează centralele electrice și termice, rețelele electrice și termice, instalațiile electrice și termice, deconectarea imediată a acestora dacă, din cauza stării tehnice, centralele electrice și termice, rețelele electrice și termice sau **instalațiile electrice și termice** pot provoca avarii, incendii, electrocutări, explozii și/sau dacă pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor;

f) cere operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic și distribuitorilor de energie termică să întrerupă prestarea serviciului de transport și/sau de distribuție a energiei electrice, a serviciului de distribuție a energiei termice **consumatorilor care nu respectă documentele normativ-tehnice** prevăzute la lit. a) și b) și care nu întreprind acțiunile indicate în prescripțiile emise în acest sens, ceea ce poate provoca avarii, incendii, electrocutări și/sau explozii;

g) are acces la centralele electrice și termice, la rețelele electrice și termice, **la instalațiile electrice și termice, indiferent de tipul de proprietate**, pentru exercitarea atribuțiilor stabilite în prezentul articol;

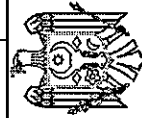
h) **emite prescripții pe numele persoanelor fizice sau juridice în cazul constatării abaterilor de la documentele normativ-tehnice prevăzute la lit. a) și b);**

i) participă la examinarea circumstanțelor și a cauzelor avariilor, incendiiilor, electrocutărilor sau exploziilor provocate de centralele electrice și termice, de rețelele electrice și termice sau de instalațiile electrice și termice;

<p>j) solicită și primește de la agenții economici, pentru examinare operativă, acte și informații referitoare la respectarea documentelor normativ-tehnice prevăzute la lit. a) și b);</p> <p>n) verifică, la solicitare, cunoștințele personalului electrotehnic al agenților economici, al întreprinderilor electroenergetice și termice și al agenților economici care prestează servicii de deservire a obiectelor energetice, cu acordarea grupei de securitate electrică și eliberarea talonului de autorizare în acest sens;</p> <p>o) efectuează controale tehnice ale rețelelor electrice și termice, ale instalațiilor electrice și termice în scopul prevenirii avariilor, incendiilor, electrocutărilor și/sau a exploziilor;</p> <p>(5) Agenția exercită și alte atribuții și drepturi ce țin de supravegherea energetică de stat, stabilite în prezenta lege și în legile sectoriale</p>	
<p>Articolul 9. Autoritățile administrației publice locale în domeniul performanței energetice a clădirilor, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții de bază:</p> <p><i>Propunere:</i></p> <p>De suplinit cu:</p> <p>Elaborează planurile de dezvoltare a localității și le coordonează OCS în domeniul construcțiilor și a energiei;</p> <p>Implementează și gestionează sistemele de management energetic (EMIS) în corespundere cu documentele normative elaborate de OCS.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile formulate nu se încadrează în obiectul de reglementare al proiectului de lege.</p>
<p>Articolul 10. Politica de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor</p> <p>(2) Politică de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește atingerea următoarelor obiective:</p> <p>f) promovarea măsurilor eficiente din punct de vedere al costurilor pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor;</p> <p><i>Obiecție/propunere:</i></p> <p>De exclus (descrierea pt. 1):</p> <p>”f) promovarea măsurilor eficiente din punct de vedere al costurilor pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor”.</p> <p>De suplinit cu:</p> <p>-) obligarea proprietarilor de clădiri/locuințe privind racordarea sistemelor de încălzire la SACET unde există posibilitate tehnică,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile formulate nu se încadrează în obiectul de reglementare al proiectului de lege.</p>

<p>-) obligarea proprietarilor de clădiri/locuințe privind implementarea sistemelor de încălzire din încăperi cu agent termic cu potențial termic redus (G5);</p> <p>-) promovarea sistemelor de răcire centralizată ce au ca sursa primară de energie agentul termic din SACET (ciler, fancoil ș.a.).</p>	
<p>Articolul 19. Sisteme tehnice ale clădirilor, electromobilitate și indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente</p> <p>(1) Sistemele tehnice ale clădirilor noi și ale celor existente trebuie să îndeplinească cerințele minime de performanță energetică stabilite la articolul 15 în ceea ce privește:</p> <p>a) performanța energetică globală;</p> <p>b) instalarea și dimensionarea corectă a acestora;</p> <p>c) reglarea și controlul corespunzător al sistemelor tehnice care sunt instalate în clădiri.</p> <p>(2) Cerințele menționate la alin. (1) se stabilesc pentru sistemele tehnice noi din clădirile existente, precum și în cazul înlocuirii sau modernizării sistemelor tehnice existente și se aplică în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic.</p> <p>(4) Este obligatorie instalarea dispozitivelor cu autoreglare în clădirile existente în cazul în care este înlocuit sistemul de generare a agentului termic sau agentului frigorific sau sistemul de distribuție a acestora, cu condiția să se instaleze dispozitivele cu autoreglare este fezabilă din punct de vedere tehnic și economic.</p> <p><i>Propunere:</i></p> <p>De suplinit:</p> <p>c) reglarea, controlul și semnalizarea corespunzător al sistemelor tehnice care sunt instalate în clădiri;</p> <p>d) transmiterea datelor în sistemul informațional (EMIS) al APL.</p> <p>Eficiența consumului de energie nu poate fi asigurată fără sisteme de automatizare și semnalizare, tehnologiile actuale permit ca un element să asigure funcția de reglare și totodată să transmită semnal privind starea/regimul de lucru.</p> <p>Pt. 2) și 4) de corectat după cum urmează:</p> <p>(2) Cerințele menționate la alin. (1) se stabilesc pentru sistemele tehnice noi din clădirile existente, precum și în cazul înlocuirii sau modernizării sistemelor tehnice existente.</p> <p>(4) Este obligatorie instalarea dispozitivelor cu autoreglare în clădirile existente în cazul în care este înlocuit sistemul de generare a agentului termic sau agentului frigorific sau sistemul de distribuție a acestora.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile formulate nu se încadrează în obiectul de reglementare al proiectului de lege.</p>
<p>Capitolul VII</p> <p>DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>Secretariatul Comunității Energetice (MD/MIN/jko/01/30-10-2017)</p>	<p>Articolul 36. Dispoziții tranzitorii „Art. 231. - La elaborarea documentației de proiect pentru construcția clădirilor noi sau pentru reconstrucția clădirilor existente, proiectanții sunt obligați să țină cont de cerințele minime de performanță energetică a clădirilor stabilite în conformitate cu legislația privind performanța energetică a clădirilor.”.</p> <p><i>Propunere:</i> Sunt mai multe persoane cu răspundere la capitolul calității în construcții, una din exigențe esențiale este economie de energie, obligarea doar proiectanților la capitolul eficiența clădirilor nu este o soluție obiectivă. Se propune în redacție nouă, la răspunderi comune, după cum urmează: LP 721/1996 Art. 30. - (3) Investitorul, proprietarul construcției, administratorilor și utilizatorilor construcțiilor, proiectantul, verificatorul de proiecte atestat, executantul, responsabilul tehnic atestat, dirigințele de șantier atestat, specialistul din laboratorul de încercări în construcții, expertul tehnic atestat, sunt obligați să respecte cerințele minime de performanță energetică a clădirilor stabilite în conformitate cu legislația privind performanța energetică a clădirilor.</p>	<p>Modificările la Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, au fost excluse din proiect încât acestea urmează a fi înglobate în proiectul Codului Urbanismului și Construcțiilor.</p>
<p>Secretariatul Comunității Energetice</p>	<p>„The Secretariat reveals that the draft Law is a very good one which should be encouraged for adoption as soon as possible. Some small remarks are included in the attached version, the extra point added to Article 8 on the top of page 8 being a quite important one – since the case ECS-14/16 was also started for the lack of transposition of Article 20(3) of the EPBD (see attached the Opening Letter for reference), it would be important that among the EE Agency’s duties, guidance and training to be made available for other institutions (not just for energy auditors) is included. If that would be done, the Secretariat could close the case upon adoption and entry into force, which would be very useful”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

Digitally signed by Parlicov Victor
Date: 2023.07.03 17:22:15 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV